

dz

XXXII-7

Julij 1966

LA VIDA ESPIRITUAL
DUHOYNQ ENLLENJE

- Zgoraj: Slovenija je vsa posejana s prijaznimi cerkvami
- Tretja stran platnic: Zgoraj: Studijski dan naših visokašolk in visokošolcev. — Spodaj: Igralci igre „Za narodov blagor“

Naš odnos do zedinjenja

Papež Janez XXIII. je sklical cerkveni zbor v upanju, da bo slovesno zborovanje škofov pritegnilo pozornost mnogih, ki verujejo v Kristusa, in jih nagnilo, da se bodo zbrali ob najvišjem pastirju Kristusove črede. Mirno smemo reči, da je bil ves koncil prežet z ekumenskim duhom, ki skuša razširiti srce Cerkve preko hierarhičnih meja.

Želja po stvarni, dejanski veseljnosti je Cerkvi navdihnila čudovit nauk o božjem ljudstvu in vžgala njeno misijonarsko zavest, ki se odraža v vseh koncilskih listinah. Obenem pa je ekumenski duh navdihnil Cerkvi izraze ponižnosti, odpuščanja, razumevanja in odprtosti do vseh kristjanov, še več, navdihnil je celo spoštljiv in ljubeč odnos do članov nekrščanskih ver.

Ekumenski duh je prišel do izraza zlasti v dejstvu, da so se koncilskih sej udeleževali opazovalci raznih krščanskih Cerkva in v dekretu o ekumenizmu, ki govori o delu za edinost med kristjani.

Kakšen naj bo naš odnos do zedinjenja? Nekateri se za to vprašanje sploh ne zanimajo, ker vprašanja največkrat ne poznajo. Zanje velja, da se je treba poučiti. Nedopustno je namreč, da bi o tako važnem vprašanju ničesar ne vedeli.

Nekateri se tega vprašanja lotevajo preveč navdušeno in preveč enostavno, kakor da bi bil stik z ločenimi kristjani lahek in brez nevarnosti. Menijo, da je mogoče doseči slogo in sodelovanje z omalovaževanjem cerkvenega nauka in discipline. Tako mnenje je zgrešeno, saj je lahko vir razočaranja in utvar, napakega konformizma, kar pravemu ekumenizmu ne koristi.

Nekateri so preveč nezaupni in neverni. Nekateri se celo bojijo, da pomeni ekumenizem zaničevanje nauka Cerkve. Tudi taki so med nami, ki pesimistično menijo, da do edinosti ne bo prišlo, ker nas loči preveč stvari in je preteklo že preveč časa, da bi mogli razkol odpraviti. Tako gledanje je posebej zgrešeno zato, ker nasprotnje izrečni Kristusovi volji, da bi bili vsi eno. Da bo ekumenizem kljub nedotakljivosti cerkvenega nauka napredoval, je potrebna ljubezen.

S to mislijo pošiljamo danes vsem ločenim bratom iskren pozdrav!

Pavel VI.

Proslava vesoljnega zbor

Binkoštna nedelja, 29. maja 1966 bo za dolgo ostala v spominu Slovencev v Argentini. Tega dne je bila namreč v Slovenski hiši v Buenos Airesu proslava II. vatikanskega vesoljnega zbor.

Proslavo je pričel dr. Leopold Eitz. Po uvodnih besedah je sledila sv. maša, katero je ob asistenci g. Jožeta Horna in g. Jurija Rodeta daroval msgr. Anton Orehar. Med mašo je peval pevski zbor „Gallus“ pod vodstvom dr. Julija Savelli.

Po sv. daritvi je zapel „Gallus“ močno: „Dana mi je vsa oblast“, zatem so sledili štiri govori: G. Miloš Stare je govoril o temi: „Pogledi koncila na javnega delavca“; prof. Alojzij Geržinič je podal: „Vesoljni zbor o človeku“. „Laik v sodobnem svetu“ je imel za

temo g. Božo Fink. G. Ruda Jurčec pa je govoril o pomenu in nalogah kulture.

„Gallus“ je zatem zapel: „Ti si Peter skala“. Temu so sledili še trije govori. G. Marijan Šifrer je imel za temo: „Delo v človeški družbi“. Ga. Marjana Marn je govorila: „žena ob koncilu“. „Mladina v novi dobi“ pa je bil naslov govora, ki ga je podal g. Jernej Dobovšek.

Za konec je pevski zbor „Gallus“ zapel Premrlovo: „Katoliki vsi sveta! Velik je sedanji čas! Trdno zdaj združimo se... za Boga borimo se! Za Boga presvetega, Stvarnika mogočnega! ... vsi branimo Jezusa! Svoje sile in moči dajmo vsi za Kristusa!... zoper vse brezbožnike, da bo slavljen Kristus Bog, slavljen Brezmadežna“.

Binkošti za nove čase

V času, ko se pri vseh narodih sveta vrše javne proslave II. vatikanskega ekumenskega koncila, se tudi mi Slovenci v zdomstvu z današnjo manifestacijo pridružujemo tem proslavam in izjavljamo danes javno v svojem imenu in v imenu nesvobodnega našega naroda v domovini, ki danes ne sme na svoji zemlji svobodno izpričati svoje katoliške pripadnosti in je to pričevanje smel imeti samo v zaprtih prostorih, izjavljamo in dokumentiramo, da sprejemamo vse sklepe II. vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora za svoje in, da jih bo ves naš narod v zdomstvu in v domovini izvršil do vseh potankosti.

II. vatikanski cerkveni zbor, ki je XXI. v zgodovini Cerkve in ki je bil po svojem obsegu in po svoji tematiki eden izmed največjih cerkvenih zborov, je končan. Od 12. oktobra 1962 do 8. decembra 1965, to je v 4 obdobjih so zborovali v Rimu koncilski očetje, to so kardinali, nadškofje, škofje in najvišji predstojniki raznih redov, ki so v tej dobi po dolgotrajnih, mestoma zelo težavnih in napetih, pa vendar dobro premišljenih razgovorih sprejeli razne konstitucije, odloke in deklaracije, ki segajo globoko v bistvo cerkvenega življenja in njene organizacije in katerih izvršitev se bo verjetno raztegnila še na bodoča desetletja.

Na svojem prvem sestanku so koncilski očetje kot svojo prvo dejanje naslovili posebno poslanico miru in lju-

bezni na vsa ljudstva, ker je ta cerkveni zbor namenjen ne samo katoličanom, ampak vsemu človeštvu, ker je vse človeštvo stvaritev istega Boga. Iz dneva v dan so zborovanja v Rimu vzbujala vedno večji interes vsega katoliškega in nekatoliškega sveta. Vse večje publikacije v vseh narodih so imele stalne stike s tem zborom in so o tem poročale kot o edinstvenem zgodovinskem dogodku.

Redki so v zgodovini človeštva tako veliki dogodki, ki bi preobrazili njegovo duhovno življenje v toliki meri, kot je to storil II. Vat. cerkveni zbor s svojimi življenjsko važnimi sklepi, s katerimi je posegel v vse panoge človeškega življenja in bitja. V času, ko se vrši organizirano razkristjanjanje človeka, ko dve tretjini ljudi ostaja daleč od božje besede, si je Cerkev nadela nalogo, obnoviti svet, obnoviti ga v duhu Evangelija; z novo dinamiko naj Cerkev dvigne človeštvo iz njegove verske letargije, vse one neizmerne mase, ki so stale tisočletja ob robu zgodovine, pa so sedaj z napredujočo tehniko in civilizacijo vstopile v konstrukcijo sveta in ki so morda polna upanja, pa ne vedo izhoda. Temu delu človeštva je II. Vat. cerkveni zbor hotel pokazati pravi obraz pomlajene Cerkve, obogatene z vsemi atributi pravega humanizma. Nas, ki smo priče in tudi sodelavci te nagle transformacije sveta v njegovi materialni in kolektivni strukturi, ne more iznenaditi hotenje in odločna volja po nujni obnovi medsebojnega razmerja Cerkve in sveta. Kolikor bolj so prodrli spoznanja koncila o upih človeštva — o miru, bratstvu in socialnih pravicah —, ki

so sicer zemeljske dobrine, pa nosijo božji pečat, v bistvo človeških teženj, toliko bolj našle te dobrine čustvene odmeve med verniki in neverniki, do katerih je prišel ta glas. Obnova Cerkve, ki si jo je kot temeljno nalogo nadel II. Vat. cerkveni zbor, je v prvi vrsti duhovna, je vrnitev k evangelijskim izviro, vrnitev k našemu začetku, od koder je človeštvo po svoji krivdi zgrešilo svojo pot. Vse človeštvo mora izvršiti obnovo svojega individualnega, družinskega in socialnega življenja.

V svetu veje nov duh

Cerkev začenja novo dobo, nov duh je zajel ne samo Katoliško Cerkev, zajel je tudi vse Krščanske in nekrščanske cerkve. Sedaj, ko imamo pred seboj konstitucije, odloke in deklaracije sprejete na Vatikanskem koncilu in objavljene po Sv. Očetu Pavlu VI, stoji svet pred zavestjo velike odgovornosti, da se bo deklaracija o „Verski svobodi“, izvajala v svetu, ki drži še danes 2000 let po Kristusovi smrti še vedno polovico človeštva v stanju, ki mu sploh ne dovoli zapopasti pravega smisla ne individualnosti in ne verske svobode. Ali sedaj, ko je objavljena konstitucija Cerkvenega zbora o „Cerkvi v svetu današnjega časa“, še vedno živi dve tretjini človeštva v zaostalem razvoju, v krivičnem in nečloveškem stanju, v direktnem ali indirektnem vojnem stanju, ki znači vse prej kot mir in ljubezen. Na vse nesocialne, nekulturne in pravice v obraz bijoče razmere je v tej konstituciji pokazal Vatikanski cerkveni zbor z vso odkritostjo, ker se je zavedal, da Cerkev sicer živi v času, nje-

na naloga pa je večnostna. Cerkveni zrov je dal vedeti svetu, da ne gre samo za to, da bi se Cerkev, pomlajena prilagodila sedanjemu času, ampak tudi za to, da se svet in njegove institucije prekvasijo z duhom Evangelija. Cerkveni zbor, ki hoče notranjo spremembo človeka, je inspiriran po Sv. Duhu, pokazal nova pota, pravo smer in resnični dokončni cilj. S svojo pastoralno konstitucijo bo pričujočnost Cerkve v svetu, ki je bil doslej marsikje samo pasivna, odslej s svojo aktivno dejavnostjo ustvarjala novo življenje v Cerkvi.

Tisočletno hrepenenje

Z deklaracijo o „Ekumenizmu“ je Cerkveni zbor razgibal vse krščanske narode. S to deklaracijo so se široko odprla vrata cerkvenemu zedinjenju, za čemer so goreče hrepenela vsa krščanska ljudstva cela stoletja. Pot za versko združitev krščanskih bratov v eno Cerkev je nakazana, storjeni so že prvi koraki in četudi bo morda trajala pot še dolga desetletja smo odslej vsak dan bližje temu zedinjenju. Dialog o združitvi kristjanov, ki ga je inauguriral papež Janez XXIII. tik pred svojo smrtjo, je že rodil uspehe, velike uspehe, ki jih še pred nekaj leti ni bilo moči pričakovati, niti ne misliti. Ugotoviti moramo veselo dejstvo, da so vse, prav vse krščanske veroizpovedi z zadovoljstvom, nekatere z entuziazmom vzela na znanje to deklaracijo. Eden prvih sodb na potu zbližanja med Katoliško in Pravoslavno Cerkvijo je bilo ob zaključku koncila istočasno v Rimu in Konstantinopli na slavnosten način

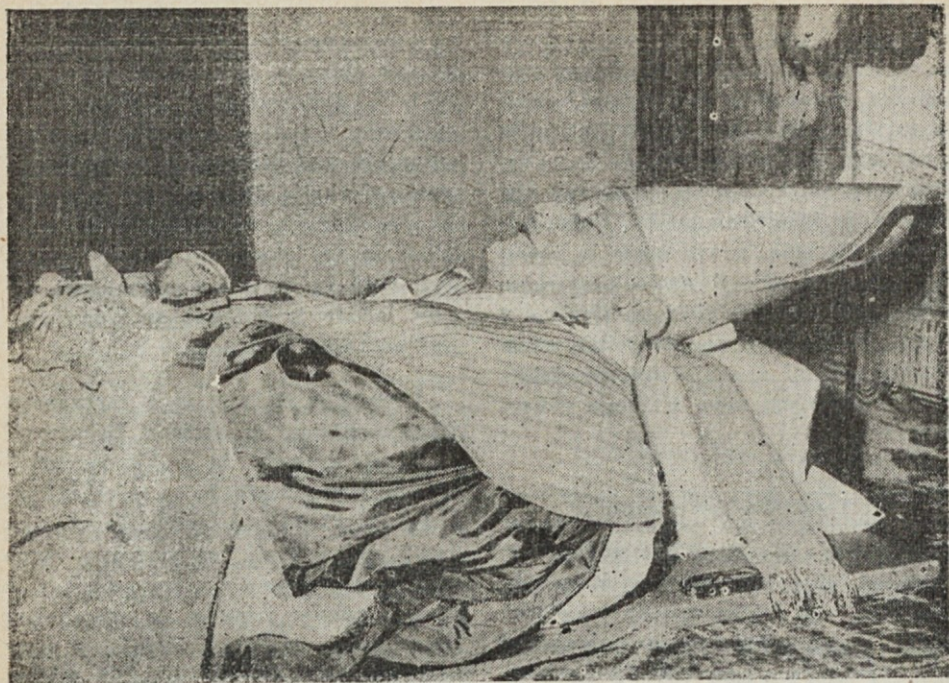
proglášeno razveljavljenje medsebojnega cerkvenega izobčenja papeža in patriarha, ki sta bila dekretirana leta 1054. Z deklaracijo o „Ekumenizmu“ je končano tudi 4. stoletja trajajoče nasprotje med Katoliško in Protestantsko Cerkvijo. Delo in napor za unifikacijo Cerkvá, za katero so stremeli delali in se žrtvovali toliki veliki duhovi vseh krščanskih cerkva skozi vso dobo ločitve je doživelo svoj dan obojestranske sprave.

Cerkev je izšla iz tega cerkvenega zbora pomlajena in ojačena. Dokumenti o „Verski svobodi“, in o „Ekumenizmu“ in o vseh problemih, ki so zajeti v konstituciji „Cerkev v svetu današnjega časa“ so razživel vse svetovno javno mnenje neglede na veroizpovedi, ker je Cerkev odkrito izjavila, da želi dialog, razgovore, z vsemi, ki hočejo in stremijo, da bi na svetu zavladala mir in ljubezen. Predstavnik protestantske cerkve na koncilu, kjer je bil opazovalec, je rekel, da je ta cerkveni zbor dal Cerkvi zaklad doktrin za obnovo krščanstva za bodočih 1000 let.

Soodgovornost vernikov

Z II. Vatikanskim cerkvenim zborom je nastopil začetek novega humanizma. Ne samo duhovnikom, nam laikom je Vatikanski cerkveni zbor določil razne naloge v cerkvenem pastoralnem življenju in mi laiki nosimo odslej soodgovornost na poslanstvu Cerkve.

Dr. Leopold Eiletz

Janez XXIII. — sklicatelj koncila, za njegov uspeh je daroval svoje življenje

Reforma Cerkve

Reforma Cerkve je osnovna težnja 2. vatikanskega vesoljnega zbora. Izrazil jo je Janez XXIII. v govoru ob odprtju, dne 11. oktobra 1962: „Dati Cerkvi tisti prvotni obraz, kot ga ji je dal Kristus“, da se tako more predstaviti svetu kot njegova služabnica v njegovo rešenje.

Misel reforme Cerkve točneje opredeli Pavel VI. v okrožnici „Ecclesiam suam“: Obnova pomeni vlititi novo moč Cerkvi, Kristusovemu skrivnostnemu

telesu, očistiti pomankljivosti vse ude ter jih ogreti za novo krepost. Ne pomeni pa spremembe bistva in ne njenih temeljev. Člani Cerkve, božje ljudstvo, bodimo ponosni, da smo božji otroci. Prevzemimo odgovornost za ta dar pred Bogom, da ga ohranimo pred ločenimi brati, ki so tudi kristjani in pred svetom, ki nima krščanske vere, ali celo nič ne veruje.

Smisel odlokov koncila je: spremeniti tisto mišljenje, ki nas je zadrž-

valo, da nismo znali priti do sveta, vanj prodreti in ga nase pritegniti. Ne smemo pa sprejeti mišljenje sveta, ne pastirji, ne čreda. V močni veri v Boga in v zakrament Cerkve smo prepričani, da mišljenje sveta ni popolnejše kot naš krščanski nazor.

„AGGIORNAMENTO“

Sodobnost „Aggiornamento“ Cerkve, kot ga je izrazil Janez XXIII. kot vodilo svojega dela za Cerkev in ga za njim izrecno privzel tudi Pavel VI. ne pomeni spreminjanja zunanjih zakonov Cerkve in njene discipline, ampak utrnitev in obnova notranjega duha Cerkve in pokorščine Kristusovi volji.

Sodobnost je živeti iz milosti božje, ohraniti zvestobo evangeliju in navezanost na hierarhijo — pastirje. Ni pa sodobnost odmikanje od hierarhije in indiferentna predaja toku sveta. Prav tako pa tudi ne strah in apatija pred modernimi tokovi.

To mišljenje Cerkve preveva vseh 16 dokumentov, ki jih pošilja v svet kot sad razpravljanj in smer prenovljenega dela.

DOKUMENTI KONCILA:

- 4 dogmatične konstitucije
- 9 dekretov
- 3 izjave

„O CERKVI“. Kot zakrament skrivnostnega posvečenja se predstavi, kot božje ljudstvo pod vodstvom hierarhije, ki urejeno roma in ima pred seboj svoj zadnji cilj: snidenje z Bogom. Ob hierarhiji so laiki in redovniki, vsi poklicani k svetosti, določeni za službo člo-

veštvu. Nad vsem čuva Marija, Mati Cerkve.

„O BOŽJEM RAZODETJU“. Nam pokaže vir kršč. resnice v razodetju, predstavljenem in razloženem po cerkv. učitelstvu.

„O SV. LITURGIJI“. Vodi v življenje milosti, po pravi udeležbi pri presv. Evharistiji, po spoštovanju božje besede. Po pesmi in stavbi v živem jeziku slavi Boga in sebe božje ljudstvo posebej.

„CERKEV V RAZMERJU DO MODERNEGA SVETA“. Cerkev stopi pred svet, ne za to, da ga sodi, temveč da ga vidi v vseh problemih in mu kot služabnica pomaga z vso možno smelostjo.

„O PASTIRSKI SLUŽBI ŠKOFOV“. Pokaže škofe kot očete božjega ljudstva, ki s papežem s polno soodgovornostjo vodijo vesoljno Cerkev, posebej pa svojo škofijo, tako da služijo božjemu ljudstvu.

Pavel VI.

„O SLUŽBI IN ŽIVLJENJU DUHOVNIKOV“. Kaže odlične ude božjega ljudstva, katerega naj vodijo z besedo in svetostjo na vseh področjih, kjer sodelujejo s škofom in sprejemajo sodelovanje vernikov.

„O DUHOVNIŠKI VZGOJI“. Hoče pokazati novim duhovnikom njihovo pot z realnim pogledom na svet.

„O PRIMERNI OBNOVI REDOVNIŠKEGA ŽIVLJENJA“. Vzgoja naj se vrne k virom krščanstva, naj se prilagodi sedanjim razmeram, ostane povsem zahtevna. Prilagodi naj se ji tudi oblika življenja, dela in nastopa.

„O LAIČNEM APOSTOLATU“. Po krstu včlanjeni v Kristusovo telo, dobijo laiki skrb za gradnjo in rast tega telesa v različnih organizacijah in oblikah. Biti morajo pa dobro pripravljene, da morejo opraviti evangelizacijo sveta.

„O VZHODNIH CERKVAH“. Riše njihove značilnosti, jim jih pusti; s posebno skrbjo govori o razmerju do ločenih bratov, katerih skupinam prizna značaj Cerkve in svetosti.

„O MISIJONSKI DEJAVNOSTI CERKVE“. Misijonsko dolžnost evangelizacije sveta ima celotna Cerkev. Vsi morajo biti zato pripravljene. Delo mora biti urejeno in mora upoštevati lasten značaj ljudstev v misijonih.

„O EKUMENIZMU“. Pokaže pogoje, pod katerimi se doseže edinost med kristjani in odpravi pohujšanje razdeljenosti ter tako postavi možnost dialoga z vsem svetom.

„O SREDSTVIH SOCIALNEGA OBVEŠČANJA“. Cerkev naj se v tem modernizira, da bo spoznala svet brez strahu in se prav tako ona njemu predstavi.

„O VERSKI SVOBODI“. Prizna vsakemu človeku pravico verovati po glasu njegove vesti, ostane mu pa dolžnost iskati in sprejeti resnico.

„O KRŠČANSKI VZGOJI MLADINE“. Zatrdi pravico vsakega človeka do njemu primerne vzgoje. Dolžnost vzgajati imajo starši in Cerkev, ki naj poskrbijo za ustanovitev in ureditev šol, ki so sredstva za to delo. Za uspešnost je potrebna koordinacija med katoliškimi in drugimi šolami.

„O RAZMERJU CERKVE DO NEKRŠČANSKIH VER“. Cerkev ne mara zanikati dejstva, da se narodi vedno bolj srečujejo in vežejo med seboj, čeprav so različnih ver, do katerih mora tudi ona zavzeti razmerje spoštovanja in iskanja stičnih medsebojnih točk za dosego skupnega cilja: Vsem dati Boga.

Kar je Cerkev sporočila, sprejmemo in izpolnimo z veselim srcem. Ohranimo razumevanje za probleme Cerkve na sploh, Cerkve v deželi, v kateri živimo in Cerkve za železno zaveso, ki bije borbo za svobodo. Spoštujmo pastirje Cerkve, kjerkoli so, ker so pastirji.

V splošno obnovo Cerkve vključimo svojo osebno obnovo in v družinah in v molitvijo ter pokoro, združeno s Kristusovo daritvijo sv. maše, storimo vse, da dobi Cerkev prvotno podobo Kristusovo.

Pogledi na javnega delavca

Kardinal Cicognani —
papežev državni tajnik

V času, ki mi je odmerjen, je težko govoriti o zadnjem koncilu; tudi samo o njegovem vplivu na javnega delavca. Ta ekumenski koncil je tolikšen mejnik v zgodovinskem razvoju krščanskega sveta in človeštva sploh, da tudi en sam problem, ki ga je obravnaval koncil, zahteva mnogo več. Zato mi dovolite, da pokažem samo na temeljno smernico, ki jo je dal ta koncil politikom, državnikom in vsem, ki se posvečajo delu za blaginjo skupin in narodov to je vsem javnim delavcem.

Če samo bežno pogledamo zgodovino človeštva v zadnjih dva tisoč letih, vidimo, da neprestano niha med

dobrim in zlom. Kadar prevlada zlo, prinese nesrečo in uničenje. Ko se človeštvo tega zave, išče izhoda. Zopet se povrača na nauk, ki ga je učil največji državnik in politik in največji javni delavec vseh časov. V njegovih zapovedih in postavah je dana smer pravemu življenju...

Koncil v okviru preteklosti

Ekumenski koncil in njegove sklepe lažje razumemo, če ga postavimo v okvir neposredne preteklosti. Morda nikdar v zgodovini tako, kakor leta 1939, je doseglo zlo enega svojih, do tedaj nedosegljivih viškov. Dva nauka, ki sta

začela odkrit upor proti Bogu in božjim postavam, sta si podala roke. Avgusta 1939 sta sklenila pogodbo nacizem, ki ga je podpiral fašizem, in komunizem, da s skupnimi močmi zrušita v svetu božje zapovedi. Vladala sta nad 500 milijoni človeških bitij ter je bil to največji upor človeka proti Bogu. Namesto veruj v enega samega Boga, sta postavila zapoved veruj v Stalina in Hitlerja. Namesto spoštuj očeta in mater, sta njuna nauka učila: sovraži in preziraj očeta in mater. Namesto nauka ne ubijaj, sta učila, kako se množično ubija in mori. Namesto zapovedi „ne kradi“ sta učila „naš bog je rop“. Namesto ljubi svojega bližnjega... sovraži svojega bližnjega.

Bil je to upor proti Bogu in upor proti vsemu, kar je božjega. Kristus je bil nanovo križan, znova so mu prebadali srce. Njegovi namestniki na zemlji so umirali po koncentracijskih taboriščih, tisti, ki so izpovedovali njegov nauk, so padali v množične grobove. Jok in trpljenje, kletev in bogokletstvo je kakor vesoljni potop šlo preko zemeljske oble.

Politiki, državniki in javni delavci, ki so služili tem krivim naukom, so bili vodje upora proti samemu Bogu in njegovim postavam.

Ta upor je prinesel gorje, ki si ga najbujnejša domišljija ne bi bila mogla predstaviti! Razvaline, brezdomstvo, uničene družine, 30 milijonov mrtvih.

Ko je svet že več kot deset let po končani drugi svetovni vojni še blodil v negotovosti in razdvojenosti, ko so narodi še omahovali od bolečin, prizadehtih jim z vnebovpijočimi krivicami, je

velikim prednikom, ki so na stolu sv. Petra branili in učili izpolnjevati Kristusov nauk, božja Previdnost postavila za naslednika papeža Janeza XXIII.

Poznal je svet. Poznal je razvaline, trpljenje, razbolelost, sovraštvo in gorje. Hotel je zopet osvojiti svet za Boga in ga prepričati, da človeštvo sebi dela dobro, če izpolnjuje božje postave. Močno orožje je zbral papež Janez XXIII. Dobroto in ljubezen. Oboje je uveljavil že v okrožnicah Mater et Magistra in v Pacem in terris. To sta bili dve silni dejanji.

Da bo njegov boj uspešnejši za pridobitev človeštva za Boga, je sklical

Pa je šel še naprej: ne samo katoliško Cerkev, ves krščanski svet naj se združi, da bo boj za pridobitev človeštva Bogu uspešnejši. S tem ciljem je oklical vesoljni cerkv. zbor. 2500 predstavnikov katoliške Cerkve iz vseh ras, narodov in kontinentov je poklical, da z dobroto in ljubeznijo združijo ves krščanski svet, ki naj na sedanjemu modernemu času primeren način zopet uveljavi božje postave na zemlji. Cerkve naj človeško družbo spozna in se ji približa, naj jo razume in pronikne vanjo. naj ji služi in naj jo preobrazí po naukih evangelija. V štirih letih zborovanja so posegli koncilski očetje v vse panoge življenja in javnega dela. Dobroti in ljubezni se je pridružil pogum, ki je mejil včasih na drznost.

Poslanica javnim delavcem

Naipomembnejši javni delavci so politiki in državniki. Ob zaključku koncila je tudi njim sedanji papež spregovoril koncilsko poslanico.

Zaklical je državnikom in politikom: „Spoštujemo vašo oblast in neodvisnost. Spoštujemo vaše poslanstvo in priznamo vaše pravične zakone. Dovolite Kristusu, da vrši svojo očiščujočo dejavnost v človeški družbi. Ne križajte ga znova. To bi bilo bogoskrunsko; ker je Sin božji. To bi bil samoumor, ker je Sin človekov. Nam pa, njegovim ponižnim služabnikom, dovolite, da brez ovir povsod širimo blagovest evangelija miru, o katerem smo razmišljali na tem kancilu. Najprej bodo imeli od tega korist prav vaši narodi, ker Cerkev vzgaja za vas lojalne državljane, prijetelje socialnega miru in napredka.“

Te besede veljajo vsem javnim delavcem, ne samo politikom in državnikom.

Javno delo je tudi med nami samimi velikega pomena; večjega, kot mu ga priznavajo. Odgovornost javnega delavca ni omejena na čas ali kraj. Vpliv javnega dela prinaša mir ali nemir, sožitje ali razdor, življenje ali mrtvilo, napredek ali zastoj. Javno delo je žrtev in ne iskanje osebnega uveljavljanja.

Povzemimo iz koncilskih smernic za naše javno delo predvsem tole vodilo: Tudi tedaj, kadar je naše delo usmerjeno predvsem na zemeljske zadeve ne pozabimo, da je naša velika dolžnost, da storimo vse, kar moremo, da ne bi bil Kristus celo med nami znova križan. Četudi naj bo naše javno delo prežeto z dobroto, ljubeznijo in evangelijem miru, ne oklevajmo, preprečiti z vso odločnostjo, najprej med nami samimi vsak upor proti Bogu in njegovim zapovedim.

Kadar pa za naše javno delo ni pravega razumevanja, pomislimo z vso ponižnostjo na največjega državnika in javnega delavca vseh časov: Celo njega niso razumeli in so ga obrekovali. Celo njega so preganjali in celo njega je zatajil najožji sodelavec in zvest spremljevalec.

Trpel je, ker je oznanjal resnico. Zmagal pa je, ker je učil ljubezen, zmagal je, ker je delil dobroto in zmagal je, ker je učil evangelij miru.

Koncil je sledil njegovemu zgledu. Zato verujmo v zmago koncilskih naukov in sledimo njegovemu klicu.

Miloš Stare

Odkod vse zablode

„Verjemite mi, verjemite v tridesetletnem dušnopastirskem delu dozorelemu izkustvu: Pričujem vam, da vsa razočaranja, sleherno duhovno nazadovanje, vsa strahopetnost v odnosu do Boga sovražnega ali brezbriznega sveta, vsi prestopki, vse napake in celo najhujše zablode stran od prave poti izvirajo samo iz tegale studenca: iz pomanjkanja stanovitne molitve.“ (Veliki govornik p. de Ravignan.)

Kaj veste o koncilu?

1. Kaj je vesoljni cerkveni zbor? a) Zborovanje vseh duhovnikov na svetu; b) sestanek zastopnikov vseh krščanskih Cerkva z namenom, da dosežejo zednjenje; c) zborovanje škofov vse Cerkve pod papeževim vodstvom.

2. Koliko je bilo doslej vesoljnih cerkvenih zborov? a) 21., 2., 45.

3. Koliko je bilo zasedanj na 2. vatikanskem koncilu? a) 8, b) 4, c) 5.

4. Koliko dokumentov je izdal 2. vatikanski zbor? a) 4 konstitucije, 9 odlokov, 3 slovesne izjave; b) 1 konstitucijo, 7 odlokov, 10 izjav.

5. Kateri koncilski odlok je najdaljši? a) konstitucija o Cerkvi, b) konstitucija o liturgiji, c) odlok o misijonih.

6. Kdaj je bilo najdaljše ploskanje na koncilu? a) ko je kardinal Ottaviani govoril o bratstvu na svetu, b) ko je De Smedt prebral osnutek o verski svobodi, c) ko so prebrali odlok o prenehanju izobčenja med katoliško in pravoslavno Cerkvijo.

7. Koliko slovenskih škofov se je udeležilo vsaj enega koncilskih zasedanj? a) 2, b) 3, c) 4.

8. Kdaj je papež Janez XXIII. prvič omenil koncil? a) ob izvolitvi, b) 25. januarja 1959, c) 11. oktobra 1962.

9. O čem je koncil največ razpravljal? a) o vojni in miru, b) o Cerkvi, c) o verski svobodi.

10. Kateri štirje kardinali so bili moderatorji-voditelji koncilskih sej? a) Bea, Ruffini, Ottaviani, Spellman; b) Agagianian, Suenens, Lercaro, Doepfner.

11. Kateremu kardinalu je kot prvemu članu koncilskega zbora papež večkrat pisal o koncilskih zadevah? a) Ottaviani, b) Bea, c) Tisserant.

12. Kateri slovenski škof je bil v eni izmed pripravljanih komisij za vesoljni zbor? a) Držečnik, b) Vovk, c) Pogačnik, d) Jenko.

13. Kateri kardinal je bil največji pobornik slovesne izjave o odnosu Cerkve do drugih nekrščanskih verstev, zlasti Judov? a) Suenens, b) Ruffini, c) Bea.

Eden izmed navedenih odgovorov je pravilen. Kdor zna odgovoriti na vsa vprašanja, prejme odlično. Kdor odgovori na deset, enajst, dvanajst, trinajst ali štirinajst vprašanj, prejme oceno: prav dobro. Kdor odgovori vsaj na šest vprašanj, dobi red: dobro. Manj kot šest pravih odgovorov pa je ocena slabo. Preizkusite torej svoje znanje o koncilu.

Koncil o človeku

Vse na zemlji ima središče in vrh v človeku.

Kdo pa je človek? Ni ga mogoče bolje spoznati kot po spoznavanju Boga — prav tako, kot je poglobljanje v človeka in zanimanje zanj pot do spoznavanja Boga.

To spoznanje je božja Previdnost čudovito in čudežno olajšala. Večna Beseda sama se je učlovečila in se tako na nek način združila z vsakim človekom. V obličju vsakega človeka, zlasti kadar postane prozorno v solzah in bolečinah, razpoznamo obličje Besede, Kristusa, Učenika.

Njegovi učenci smo resnično humanisti: nič človeškega nam ni tuje in za nič, kar je v zvezi s človekom, nismo brezbrizni. Seveda pa je naš humanizem krščanski, v njega osrčju je Bog.

Bog nam je velel, da se med seboj ljubimo. Člani Skrivnostnega Jezusovega Telesa smo; kot On hodimo po zemlji delimo dobrote in učimo z zgledom in govorico. Hodimo skupaj s celim človeškim rodом, katerega cilj je — kot je naš — Gospod Jezus. H Gospodu se stekajo vse težnje civilizacije, On je središče človeštva in sreča vseh src.

Njegov duh deluje v vseh dušah in vzbuja v njih ne le hrepenenje po prihodnjem življenju, marveč tudi skrb za

napredek družbe, za razvoj domovine, za vse človeške zadeve. Za obe smeri — nebeško in zemsko — poklanja potrebne darove. Ljudje, ki se pod njegovim navdihom posvečajo zemski službi bratom, pripravljajo obenem gradivo za božje kraljestvo. Delovanje za človeka, za dobroto in toploto v medsebojnih odnosih, za počlovečenje ustanov in za lajšanje bede je sestaven del zgodovine odrešenja. Tiste, ki se za to trudijo, Sveti Duh osvobaja, da premagujejo sebičnost, da spoštujejo v bližnjem človeško dostojanstvo, da se ne ustrašeno bore proti kateri koli obliki suženjstva, da mladino navajajo k velikodušnosti, ki je danes tako potrebna.

Nauki 2. vatikanskega cerkvenega zbora — Pavel VI. vidi njih jedro v navodilu: Ljubi človeka, da ljubiš Boga — so nam in nam bodo luč. Prizadevanje za lastno duhovno bogatenje, gradnja vernih družin, zvestoba „bratoljubja oltarjem“, delo za skupnost in delo skupnosti, pot za svetlimi cilji naše emigracije v boljšo bodočnost slovenskega naroda in v dan svobode po vsem svetu: vse to je izvrševanje in uresničevanje koncilskih naukov, je sad poslušnosti božji volji. Bog bo to službo blagoslovil in njegov Duh bo naš vodnik.

prof. Alojzij Geržinič

Laik

v

sodobnem svetu

Pavel VI. v razgovoru
s predsednico
in predsednikom
Mednarodnega odbora
kat. mladine.
Oba sta Argentineca

V tej uri, ki jo označuje silen tehnični napredek in propad duhovnega pojmovanja človeka in sveta, nevarnost uničenja skoraj za vse človeštvo in žudna zmeda idej in pojmov, ki drobi sisteme in gibanja in cepi družbo v vseh smereh, smo laiki v splošnem poslanstvu Cerkve postavljeni pred večjo odgovornost in širše naloge. Že zadnji papeži so na različne načine dvigali laike s položaja poslušajoče Cerkve na stopnjo delujoče Cerkve; minuli cerkveni zbor pa je dal s posebnim dekretom delovanju laikov poudarek neodložljive nujnosti, ki jo prinaša razvoj v vseh področjih današnjega življenja.

Delo laikov je nujno

V divji naglici, s katero si sledijo razvojne stopnje, Cerkev s posvečeniimi služabniki ne more biti prisotna s svojim vplivom na vseh področjih in na vseh stopnjah. Človeštvo prenašlo raste, da bi mogla Cerkev dohajati to

rast s povečevanjem svojih zmožnosti. Vsakdan se nova področja znanosti, posebno socialnih in etičnih osamosvajajo od okvira verskega reda in postajajo samostojne discipline. V mnogih krajih je obžalovati pomanjkanje duhovnikov, drugod pa jih ovira pri delu neprijazno vzdušje ali: celo omejevanje po javni oblasti.

Razmerje in cerkveno vodstvo nas laike torej kličejo k delu, da bi vsi ljudje postali deležni odrešenja in da bi se po nas svet preobrazil v krščanskem duhu. To je poslanstvo živega organizma Cerkve, katerega udje smo vsi krščeni. V živem telesu pa noben ud in noben organ ni zgolj pasiven, ampak živi s celotnim organizmom. Tudi v Cerkvi so vsi udje med seboj tako soodvisni, da morajo vsi prispevati k njeni rasti, drugače so nekoristni za Cerkev in zase.

Koncilski dekret določa laičnemu delovanju namene, področja in oblike.

Poglavitno poslanstvo Cerkve je, da ljudem oznanja najvišjo resnico, ki je zaobsežena v Kristusovem nauku, in jim posreduje njegovo milost. Mesto laika je pri tem najprej v svojem lastnem življenju, s katerim naj daje vsem živ zgled krščanskega duha, ki bo vabil k spoštovanju nauka in posnemanju življenja. Le tako bo lahko učinkovala tudi beseda pouka in utrjevanja, za katero je treba primerno izrabiti vsako priložnost. V današnjem času, ki je tako poln problemov in zmot, ki groze v temeljih uničiti ves moralni red in človeško družbo samo, so posebno katoliški laiki poklicani, da pojasnjujejo krščanska načela, jih branijo in primerno uveljavljajo.

To je pa že drugi namen laiškega delovanja, pokristjanjanje sveta v naravnem redu. Iz današnje stiske je treba reševati človeštvo s tem, da se spet uveljavijo načela krščanstva v družini, kulturi, gospodarstvu, umetnosti, znanosti, politiki, mednarodnem življenju in vseh medčloveških odnosih. To je veliko delo, ker je veliko zmot in napak in ker obsega vso tako bogato raznolikost današnjega življenja.

Številna področja

Žetev je res velika, področja našega sodelovanja tako številna.

Že v lastni družini so starši sodelavci z milostjo in pričevavci vere. Posebno, kjer je Cerkev zatirana, dajejo družine dragoceno pričevanje krščanskega duha. S svojim zgledom in vplivom lahko naše družine izpovedujejo in izkazujejo pomen nerazveznosti zakona, uveljavljajo zavest o pravicah in

dolžnostih krščanske vzgoje otrok in neodvisnost družine.

Mladina ima v moderni družbi velik pomen. Posebno danes kaže energije in voljo po samostojnosti, obenem pa z vso iskrenostjo tudi nedozorelost in nepripravljenost. Te sile bodočnosti je treba usmeriti v pravi tok, kar je nujna, a ne lahka naloga. Lotevati se je treba po medsebojnem spoznavanju, s spoštovanjem in sprejemanjem vplivov med generacijami.

V sožitju z ljudmi so predmeti pokristjanja miselnost in navade, zakoni in družbena ureditev. V tem smo poklicani k delu skoraj izključno laiki. Z vsem življenjem vplivamo lahko na vse življenje: delo, poklic, študij, stanovanje, razvedrilo in počitek. V vsem naj se izraža na okolici naša krščanska osebnost.

Kot člani organiziranih skupnosti smo poklicani, da s krščansko modrostjo prispevamo k skrbi za splošno blaginjo. Vabljeni smo, da z ljudmi dobre volje sodelujemo za uveljavljanje vsega resničnega, pravičnega, dobrega in prijetnega v skupnem življenju. Koncilski dekret posebej opominja laike, naj se ne izogibajo javnih služb in naj se posvečajo tudi globljemu preučevanju velikih svetovnih problemov.

V tej ali oni obliki smo k delu vsi poklicani, posamično, skupinsko ali tudi organizirano. K sprejemanju nalog nas sili čas, cerkveno vodstvo nas vabi in nas krepi z zaupanjem; na nas je torej odločitev, da nastopimo kot živi udje telesa, od katerega smo prejeli višje življenje in v katerem gremo nasproti svoji zadnji usodi.

Božidar Fink

Pomen in naloge kulture

Vatikan —
največja cerkev sveta

...v začetku je bila Beseda in Beseda je bila... in po Njej se je spočelo in začelo stvarstvo. Ko se je začela beseda, se je z Njo začela, rodila Resnica, Lepota in Modrost... Tisti trenutek sta se rodili UMETNOST in ZNANOST in rodil se je dialog, nenehno hrepeneč po resnici, lepoti in dobroti in se nadaljuje tudi z našim časom in ne bo nehal do konca sveta.

Kolikšno odlikovanje za umetnost in znanost, saj bi danes mogli s psalmistom reči: bili sta tam, predno se je začel svet. Tam in tedaj so bile postavljene meje in vsebina kulture.

Meje umetnosti in znanosti so torej zastavljene v okvir božje ljubezni — saj se dialog božje ljubezni s svetom nikdar ne neha. Svet in človeštvo se s svojim Stvarnikom pogovarjata skozi usta umetnosti in znanosti. Danes torej dialoga ne odkrivamo — umetniki in znan-

stveniki so v njem svečeniki od začetka večnosti, obdarjeni s posebnimi darovi božje milosti. Kulturni delavec gleda tedaj na vse z merili večnosti.

KLIC CERKVE

Danes nam Cerkev po koncilu kliče: Znanstveniki in umetniki, nikoli ne obupajte nad resnico, nikoli se ne utrudite, ko jo iščete! Po sv. Avguštinu nam Cerkev ponavlja: Išcite z željo, da bi odkrili in odkrivajte z željo, da bi iskali še naprej...“

Lestvica vrednot in sredstev za umetnostno in znanstveno delo je res ogromna. Dialog, to se pravi neprestano ustvarjanje, se nam proži v oči, ko se zjutraj ozremo v jutranje sonce in nam svet na pragu novega dne kliče: „Dedi zvest, nikdar ne odnehaj — in dia-log z lepoto, resnico in modrostjo nas presune, ko se v nočni uri prebu-

dimo in se s strahom vprašujemo ali bomo zmogli, ali bomo vztrajali — umetniku in znanstveniku je ekumensko čustvovanje nenehno prisotno.

„Kdor je v službi resnice, modrosti in lepote, se naj ničesar ne boji — naj zaupa veri“, nam Pavel VI. naroča ob zaključku koncila. In dalje pravi: „Gorje tistemu, ki nalašč zapira oči pred svetlobo.“ Umetnik je večno borben, je proletarec čiste revolucije ustvarjanja že od tedaj, ko ta beseda sociološko še ni bila znana. Gorje bi se znilo na znanstvenika in umetnika, če bi si ne znal ohraniti svobode kritike proti vsemu, kar si danes lasti oblast nad vsem, zlasti nad svobodo vesti. Pismo pravi: duhovnik naj živi od oltarja — umetnik in znanstvenik morata kot svečenika misli in besede ohraniti njemu podobno razmerje od vsega časovnega. Umetnik mora ostati svoboden; brž ko bo postal nekritičen konformist, ne bo več v skladu s svojim poslanstvom.

Ali bo slovenski ustvarjavec smel odnehati? Vemo, kako težko je delo in vemo, kako se bori za ure ustvarjanja... Ali vemo, kakšno je pravilo? Mimo vsega hudega ali bridkega nam spet zvane besede Pavla VI.:

„Vedno in povsod ostanite zvesti svojim idealom. Zato naj bodo vaše roke čiste in nesebične. Zavedajte se, da ste varuhi lepote v svetu...“

Kakšno poročstvo in kako blizu nam je iz teh besed božja vsebina človeške zgodovine. Lansko leto je bila stoletnica Syllabusa — in najglasneje so njen jubilej proslavljali v Franciji, kjer se je pred sto leti rodila potreba po njenih besedah. Malo prej — bilo je v času Marxovega komunističnega manifesta v

letu 1849 —, se je v svojevrstni koeksistenci vrgel na samolastno pot abbé Lamennais — Mauriac ga je v svoji biografiji nazval „le pretre milagrè lui“ — in obsodil je Cerkev zaradi konservativnosti, nazadnjaštva ter odpadel. Nekaj let po okrožnici se je sešel I. vatikanski Koncil in se 1870 končal z demonstrativnim odhodom kardinalov, nadškofov in škofov habsburške, katoliške monarhije; niso hoteli biti navzoči pri končnem glasovanju. Cerkev je potem morala prenašati pravi izgon iz javnega življenja skozi vso dobo laicizma in liberalizma in sunki so trajali vse do razmaha modernizma — do nastopa abbéja Loisyja, ki je po poti znanosti prišel do pravega odpadništva.

VELIKA RAZLIKA

Kakšna razlika med prvim in drugim vatikanskim koncilom. Moglo bi se reči, da je Cerkev danes najbolj laična ustanova na svetu, saj objema in diha z vsem svetom in se dialog ne razvija samo med krščanskimi cerkvami, ampak tudi s pogani.

In papež Pavel VI. spet pravi: „Še nikdar se ni pokazala tolika možnost tolikega globokega soglasja med pravo znanostjo in vero...“ Ko korakamo za Cerkvijo nočemo in ne moremo biti sami: kjer so umetniki in znanstveniki čistih namenov in nesebičnih rok, so na naši strani in pri tem med nami ne more biti nobenih zaves ter nobenih pregraj.

Tiste dni, malo pred binkoštni, se je zgodilo! Apostoli so sklenili izvoliti naslednika tistemu, ki je odpadel in mu je Judež ime. Izvolili so Matijo in

ko so polagali nanj roke, so molili zanj, da bi mu bile dane milosti in da bi prejetim darovom ostal vedno zvest.

Skozi krize kulturnega ustvarjanja se ponavlja vprašanje, ali bodo sledili prejetim milostim, ali pa bodo krenili na pot tistega, ki je po prejemu darov dejal: „Non serviam...“

Prepad je stalno odprt, a iz ljubezni do stvarstva mora biti ustvarjavec vrednot vedno poln nemira, napetosti. Spočetja, rojstva, so sadovi trpljenja... Po bogastvu iz evangelija pa tudi umet-

nikom in znanstvenikom zvane besede nenehnega posvečevanja, ko so tam zapisane besede: „... Duh Gospodov je nad njimi; zato jih je mazilil, da oznanjajo blagovest ubogim. Poslal jih je in jih danes stalno pošilja neznanim jetnikom v oproščenje in slepim za spregled, da izpuste zatirane v prostost in oznanjajo leta božjega usmiljenja.“ (po Lk 4, 18, 19)

Velika je vsebina in naloga sodobnega kulturnega stremljenja.

Ruda Jurčec

Pokoncilske komisije

Sveti oče Pavel VI. je z apostolskim pismom „Motu proprio“ „Finis Concilio Oecumenico“ z dne 3. januarja 1966 imenoval vrsto novih komisij za izvajanje koncilskih odlokov. Pismo je objavljeno v L'Osservatore Romano, 12. I. 1966. Imenovanih je pet posebnih komisij ter komisija za koordinacijo:

- 1 komisija za škofo in vodstvo škofij;
2. komisija za redovnike;
3. komisija za misijone;
4. komisija za krščansko vzgojo;
5. komisija za apostolat laikov.

Navedene komisije bodo obravnavale isto snov, kakor ustrezne koncilске komisije. Nadalje imajo te komisije isto vodstvo: predsednika, njegovega namestnika (podpredsednika), tajnika ter iste člane kakor ustrezne bivše koncilске komisije. Vsaka komisija se bo ravnala po predpisih „Reda II. vatikanskega cerkvenega zbora“.

Razen tega je imenoval sveti oče centralno komisijo za koordinacijo. Njen polni naslov je: „Commissio Centralis coordinandis post Concilium laboribus et Concilii Decretis interpretandis“. Tej komisiji bodo stali na čelu: kardinal, ki je bil prvi v predsedstvu cerkvenega zbora, nadalje kardinal, ki je načeloval Centralni komisiji ob času koncila. Člani komisije so isti, kakor ob času koncila v Centralni komisiji. Razen tega bo imela ta komisija generalnega tajnika in podtajnike, ki prvega podpirajo, ob času odsotnosti pa nadomeščajo. Naloge te komisije so različne iz naslova: vsklajati delo posebnih komisij ter razlagati koncilске odloke.

Delo v človeški družbi

Ko sem pred nekaj dnevi prelistaval orumenele letnike predvojne družinske revije Obisk, mi je pogled nehote obstal na naslovu: Nueva Eslovenia — ob zemeljskem ravniku.

Zgodba je prav kratka. Slovenski izseljenec v Argentini, zidar, Franc Cerkvénik se je vrnil domov prosit pomoči, da bi organiziral stisnjeno slovensko naselbino v Ekvadorju. Imel je že zemljo, imel vsa dovoljenja ekvadorske vlade; ob strani pa mu je stal slovenski misijonar Dionizij Vrhovnik.

Zanimanje med ljudmi, bodisi v Argentini, bodisi v domovini, je bilo veliko. Toda, kot navaja poročilo dalje, ljudje, ki so bili pripravljeni iti v tako naselbino, so bili seveda siromaki. Potrebno bi bilo dobiti od koderkoli denarja za voznino, za orodje, za življenje do prve žetve. A kje? Do tedaj: Edina koristna in pametna zamisel v zgodovini našega izseljevanja je bila povsod deležna nerazumevanja in pomeha: zagovarjal jo je pač preprost

človek, žuljavih rok, čeprav pameten in pošten.

Pred vojno doma

Tu sem z branjem prenehal in se zamislil. Ali mi to precej točna slika razmer v naši domovini pred vojno: Delovni človek in Cerkev, sama v borbi za kruh, za obstanek, za boljše življenje. Morda si tu moral izvzeti kmeta. Kmet je bil večinski sloj. Njegov glas je pri volitvah bil odločujočega pomena. Zanj so se pulile politične stranke. Zato je bil njegov položaj, če ne že zavidljiv, pa vsaj popolnoma znosen. Malo pa smo storili in veliko opustili v prid delavca in nižjega uradnika. Študentje smo znali na pamet cele odstavke iz Quadragesimo anno in Rerum novarum, toda ko sem razpečaval kot šestošolec mesečnik „Kraljestvo božje“ med kočevskimi rudarji, mi je starejši knap za brusil v obraz: „Kadar bo moj sin lahko tako brez dela okrog postopal kot ti, ga bom pa tudi jaz naročil!“ Ko sem mu

potem razlagal o štipendijah in podpora-
rah, je samo trmasto zmajeval z glavo.

Danes vse to razumem. Sin res ni
mogel študirati, ker ni bilo denarja.
Meni pa se je zgodilo (če se da to pri-
merjati), kot znanemu patru Damijanu
na Molokajskih otokih: več let je za-
stonj misijonaril med gobavci, ni bilo
uspeha. Čim je pa nekega sobotnega
večera opazil, da ga ni speklo, ko je
vtaknil nogo v vročo vodo in je začel
nedeljsko pridigo z besedami: mi go-
bavci, so se spreobrnjenja vršila v tru-
mah. In končno: rudar ni hotel milo-
ščine, zahteval je pravico.

Ne vem, če ni mogoče precej naše
krivde, da se je razmeroma tako malo
delavcev in polinteligence postavilo v
bran, ko je komunizem s tisočermi
vabami in obljubami začel revolucijo
na naših tleh.

Po koncilu v vsem svetu

Cerkev, njena hierarhija, je čutila,
da kljub jasnemu nauku, ni med kato-
ličani še tiste socialne pravičnosti, po
kateri bi nas morali vsi ostali spoznati.
To je bil eden izmed razlogov, da je
dobri Janez XXIII. začel svoj „aggior-
namento“ ali „Cerkev je treba posta-
viti v današnji čas“. — Kako? — S
koncilom in s čudovitimi okrožnicami.
Kmalu se je pokazalo, da je zadel v
živo. Okrožnica „Mir na zemlji“, ki

govori o miru med vsemi narodi, ute-
meljenem v resnici, pravici, ljubezni in
prostosti, še bolj pa Mati in Učiteljica,
sta razburili vse, kar je bilo omrtvelega
in okostenelega med nami katoličani.
Vsi se še spominjamo reakcionarnega
krika: Mati da, Učiteljica ne, toda nič
drugega več, ker je čas že davno šel
preko tistih, ki so ga zapisali, oziroma
izrekli.

Drugi vatikanski koncil je mimo.
Nobenega izgovora glede nejasnosti ne
more več biti. Vsako ponavljanje na-
pak iz preteklosti je nedopustljivo. Slo-
venski škofje so to dobro razumeli: že
v svojih izjavah v Rimu, še bolj pa ob
vrnitvi domov, s svojo poslanico delov-
nemu človeku. Med drugim pišejo, ko
se obračajo na delavce: Cerkev je vaša
prijateljica! Zaupajte ji! Žalostni nespo-
razumi so v preteklosti le predolgo po-
vzročali nezaupanje in nerazumevanje
med nami. Obojni smo trpeli zaradi te-
ga, Cerkev in delavski razred. Danes je
udarila ura sprave. Cerkev koncila vas
vabi, da to z nami praznujete brez ne-
zaupanja.

In nadaljujmo — To je vera Petro-
vega naslednika in 2000 na koncilu
zbranih škofov, to je vera vsega kršča-
nskega ljudstva, če naj bo res božje
ljudstvo, bo odslej na laž, krivico in so-
vraštvo odgovarjalo le z resnico, pra-
vico in ljubeznijo.

Marijan šifrer

Zrtev je življenje ljubezni.

Kdor se žrtvuje ni reven. Kdor se preda velikim in svetim nalogam,
prejme moč, da postane boljši človek.

^v Žena ob koncilu

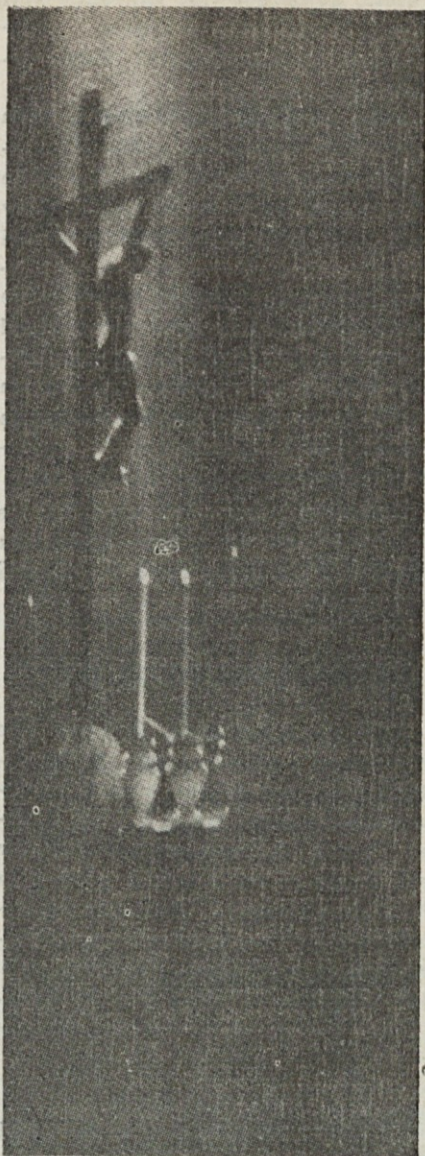
Bliža se čas in je že tu, pravi sv. oče, ko poslanstvo žene dobiva svojo polnost. Prišel je čas, ko je dobila žena v družbi tako silen vpliv in moč kakor še nikoli. Žene morejo mnogo prispevati k temu, da človeštvo ne bo krenilo na napačno pot.

Tudi do slovenskih žena, mater, do slovenskih deklet je segel klic sv. očeta. Kje je naše poslanstvo, v čem je obnova, katero koncil pričakuje?

OBNOVA V DRUŽINAH

Moderna tehnika je zelo olajšala gospodinjske posle, način življenja je udobnejši. Zmanjšala pa je smisel za žrtev in žena je pred veliko skušnjo, da se odtegne tudi materinskim dolžnostim, ki jo prikrajšajo v prostosti in lagodnosti. „Žene, vaš poklic je,“ kliče sv. oče — „da ljubite vire življenja, da imate srce za novi rod. Priče ste skrivnosti začetkov življenja. V nevarnosti smo, da bo naša tehnika postala nečloveška. Roteče vas prosimo, da predvsem skrbite, da se ohrani novi rod.“

Ženin poklic je, da varuje domače ognjišče. V domu, ki ga ogreva potrpežljiva, odpuščajoča ženina ljubezen, ni napetosti, je mir. Žena, ki skrbi za redno družinsko molitev, si zagotovi božji blagoslov in ni nikoli osamljena.

V križu črpa verna mati moč. S križem
vzgaja svoje otroke. H križu jih vodi

V svetu, ki ne spoštuje nedotakljivosti zakona, rešuje slovenska žena z razumevanjem in nesebičnostjo lastno ognjišče.

Žena, družinska mati! Ona je prva vzgojiteljica človeškega rodu. Po svojih otrocih spada v bodočnost, četudi je morda sama nikoli ne bo videla. Že v prvih petih letih so postavljeni temelji otrokove osebnosti — torej doma. Zanimarjenost in opustitev te dobe ne more nadomestiti še tako dober zavod ali organizacija. Mati, ki upošteva očetovo besedo, si zagotovi pri otrocih pokorščino in spoštovanje, otrokom pa posreduje tako važno krepost — spoštovanje avtoritete.

Obnovimo zdravo mišljenje, da je skrito delo žene in matere ogromnega pomena, da je pogoj sreče in trdnosti naših družin.

OBNOVA V DEKLIŠKEM SVETU

Tudi do neporočenih je segel klic sv. očeta. V nevarnosti smo, da bo današnji svet po modi, po revijah, po televiziji popolnoma izmaliči ideal dekleta. Prezira dekliško sramežljivost in čast, lepota ni več v nežnih potezah in obzirnem obnašanju. Nasprotno: dekletu lastijo pravico do napačne samostojnosti in brezobzirnosti. Pred dekle postavijo malika — njeno telo — zate-

nijo pa popolnoma njene duhovne vrline, ki dekcle usposabljaajo za velike naloge, ki jih samo dekcle lahko izpolni. Sv. oče pravi, da vas svet z vseh strani kliče, da tudi družine ne morejo živeti brez pomoči tistih, ki družine nimajo.

Z zaskrbljenostjo gledamo v bodočnost, kako bo, ko bodo omagala v naši skupnosti dekleta in žene, ki poučujejo v slovenskih tečajih. Ali ne bi bili srečni, če bi imeli v naši sredi skupino deklet, morda modernih redovnic, ki bi se posvetile poučevanju, vodstvu počitniških kolonij, počitniških tečajev, naš dekliški Adrogué, ki bi vzgajal dekleta, jih pripravljaj na zakon. To bi bila sreča za vso našo skupnost. Jasno: potrebni so poklici, potrebna božja pomoč, obenem pa tudi zrelost in razumevanje vse skupnosti. — Dekleta, vendar nam bodo že danes v pobudo besede sv. očeta, da morete v celoti izpolniti svoj poklic samo tako, če ste predane službi drugim.

Na binkoštni praznik prosimo sv. Duha, naj da gorečnosti slovenskim ženam in materam, slovenskim dekletom, naj nam da moči, da bomo sledile klicu sv. očeta in s pogumom delale za obnovo naših slovenskih družin in vse skupnosti.

Marjana Mar

Prava pobožnost — do Matere božje — ne obstoji v neplodnem in kratkotrajnem čustvu, ne v kaki prazni lahkovernosti, temveč izvira iz prave vere, katere nas vodi k priznavanju vzvišenosti božje Porodnice in nas vzpodbuja k otroški ljubezni do naše Matere ter k posnemanju njenih kreposti. — Konstitucija o Cerkvi

Mladina v novi dobi

Zadnje svoje poročilo pošilja koncil nam, mladini, ki bo prevzela baklo iz rok starejših v časih, ko svet doživlja najsilnejše spremembe v svoji zgodovini. Mladina, ki sprejema od svojih staršev in vzgojiteljev nauke in zglede, bo jutri sestavljala novo družbo, katero bo rešila, ali pa bo z njo vred propadla.

Cerkev je pravkar dovršila štiri leta trajajoče delo svoje obnove. Lotila se ga je zato, da bi čim bolj točno izvršila načrt svojega ustanovitelja, Kristusa. Ob koncu te svoje življenjske obnove se obrača na nas, mladino, ker je predvsem za nas, mlade, na tem koncilu prižgala luč, ki razsvetljuje bodočnost, našo bodočnost. Vplivi koncila se ne pokažejo takoj v vsej celoti, a imajo učinek za dolgo dobo: desetletja in stoletja.

Cerkev si prizadeva, da bi družba, ki jo bomo mi sestavljali, spoštovala dostojanstvo, svobodo in pravice človeške osebnosti. Ona želi predvsem, da bi ta družba pustila svoboden razvoj staremu, a vedno novemu zakladu vere.

Prepričana je, da bomo v tem dobili toliko moči, da ne bomo klonili napačnim načinom mišljenja. Prepričana je, da bomo ostali trdni v veri, da biva pravični Bog, kar šele daje življenju smisel.

Slovenska mladina ima veliko možnosti, da izvrši to poslanstvo, in se tudi tega zaveda. Načrti mladinskih organizacij, se popolnoma strinjajo s koncilskimi nauki.

Veseli nas, da je koncil imel velik odmev tudi pri mladini v Sloveniji. Prihajajo poročila, da se Cerkev polnijo z mladino, kar je dokaz da se mladina zopet zateka k trdnim načelom krščanstva.

Mladina čuti soodgovornost pri gradnji sveta. Slovenska mladina ima veliko področje delovanja v naši skupnosti, in v tem okviru sodeluje v tem smislu.

Koncil nam kliče: razširite vaša srca do zadnjih mej svetá! Čujte klic svojih bratov in pogumno jim dajte na razpolago svoje mlade moči! Borite se proti vsaki sebičnosti!

Jernej Dobovšek

Soparno je. Nobenega vetriča od nikoder. Zrak se trese. Izpod neba puhti, iz zemlje vre vročina, ljudje in živali se počutijo kakor v kotlu vročega olja.

Brodnik leži in težko sope. S pljuči je pri koncu. S težavo sope. Skoz grlo piska, kakor bi se otrok trudil izvabiti glas iz zarjavelih orglic.

Breznik sedi na slami z glavo v dlaneh.

Tako mu je, kakor da sam umira. V mislih ne more naprej, neprenehoma se vrti na istem mestu kakor košček papirja v vrtincu.

Nihče ne piše od doma. Ne žena, ne sin. Ali je v resnici ves svet za žico kakor to umazano taborišče?

Rab.

Da bi vsaj Brodnik dobil pošto.

Za zadnjo uro kakor popotnico, se nekaj grenko razklene v Brezniku.

„Četudi, da bi lažje umrl.“

Breznik je jezen in žalosten obenem.

„Umazani svet! Sto korakov na desno — žica, na levo — žica, gori doli — kamor se obrneš, povsod žica.“

Breznik se boji, da bo znorel.

Da bi vsaj Brodnika ne imel vedno pred očmi.

Siv obraz s črnimi brki, prosojna ušesa, lica vdrta, da se koža na kosteh sveti kakor z mastjo namazana.

Kadar ga kašelj zares prime, je Brodnik ves moker od potu.

Zakaj žena nič ne piše.

Brodnik vsak dan sprašuje z roko. Kakor pet tankih paličic se vrte prsti pred Breznikovimi očmi.

Breznik odkima. Brodnik ve že naprej.

Noči so strašne.

Teh se Breznik najbolj boji. Zunaj koraki straž po pesku, pod šotorom pa zrak tako kužno težak da Breznika davi.

Bogme, Bogme!

Če kašelj Brodnika dolgo ne popusti, že vpije straža:

„Cito!“

„Cito, cito, glista umazana! Mir bo potlej, ko bomo vsi trdi!“

Tako gre do jutra. Ko se zdani, Brodnik stekleno gleda okoli sebe in čaka na pošto.

Danes morda bo.

Breznik se boji, da je spet ne bo.

In Breznik ima prav.

Pošte ni.

Tudi drugi dan ne.

Brodnik zdaj niti z roko ne more več vprašati. Le z očmi skuša uganiti Breznikov obraz.

Breznik spet odkima.

Na večer Brodnik samo še hrope.

Presneta žica!

Sto korakov vendar ni dovolj za življenje.

Proti jutru Brodnik utihne. Ne gane se. Breznik sede spi, vendar ima občutek kakor včasih doma, če se je ponoči ustavila ura.

Nekaj manjka.

Brodnik ne hrope.

Breznik se počasi splazi do smrdeče slame in posluša. Pridrži sapo, da ga že boli v prsih.

Nič.

Na slami je tiho.

S strahom Breznik tiplje proti Brodnikovi glavi. Tu so lasje, tu čelo.

Hladno.

Brodnik!

Nič.

Brezniku se tresejo roke. Potlej se zavleče prav v kot, sede in tako sedi prav do jutra z razprtimi očmi.

Sveče nima, da bi jo prižgal.

Zjutraj Brodnik dobi pošto. Pismo od žene.

Breznik ga drži v roki kakor vrv, ki je prišla prepozno.

Potlej pogleda na žig.

Dober teden je ležalo pismo v pisarni.

Nato Breznik sede, poišče svinčnik in z nerodnimi, velikimi črkami napiše na kuverto:

RETOUR

K. M.

Molitev sv. Frančiška Asiškega

Gospod, naredi iz mene orodje tvojega miru. Kjer je sovraštvo, naj prinesem ljubezen. Kjer je žalitev, naj prinesem odpuščanje. Kjer je nesloga, naj prinesem soglasje. Kjer je zmota, naj prinesem resnico. Kjer je dvom, naj prinesem vero. Kjer je obup, naj prinesem upanje. Kjer je tema, naj prinesem luč, Kjer je žalost, naj prinesem radost. O Gospod, daj, da ne bom iskal tolažbe sebi, ampak lo sam dajal drugim; da ne bom toliko hrepenel, da bi me drugi razumeli, ampak da bi sam druge razumel; da ne bom toliko želel, da bi me drugi ljubili, ampak da bi sam druge ljubil. Kajti dobivaš le, če daješ; druge najdeš le, če sebe pozabiš; odpuščanje najdeš le, če sam odpuščaš. Za večno, trajno življenje se zbudiš le, če umrješ.

....

v družini

Spet prinašamo štiri aktualne stvari: On in ona; Le kako morejo? Otrok in cesta in opis „Kako je nastala mladinska knjižnica v Rio de Janeiro“. Iz njega spoznamo, da se iz skromnih sredstev lahko ustvari nekaj velikega.

On in ona

Izmišljena zgodba se nadaljuje. To pot želi povedati, da je starševska ljubezen pri možu in ženi različna.

Mož in žena nista bila rojena in nikoli nista bila otroka. Zdaj pa strmita v svojega prvorojenca: „Tak je torej človeški otrok!“

Mož je začuden in rahlo razočaran. Tako nebogljen stvar! Ni videti, da bi kaj kmalu tekala za materjo, kakor to dela ovčka, teliček in žrebiček. Mož je v zadregi. Ne ve, kaj bi z drobljancem. Še dotakniti se ga ne upa.

Žena pa je vsa srečna. Plava v sreči. Polna je občudovanja, polna nežnosti. Samo srce! Kdo bi si mislil, da so v njej tako obilni studenci ljubezni! Mož se čudi, kako spretno oskrbi novega človečka. Žena je sedaj tako zaverovana vanj, da je mož skoraj malo ljubosumen. Ali nepristransko pomisli: „Saj je prav in potrebno, da je žena taka, brez niene nege bi moral nebogljenec še umreti.“

Mož vsak dan opazuje otroka, če bo kaj kmalu na nogah, pa tudi, če bo mogoče dobiti kake vrste slik z njim. Do sedaj otroče samo je, spi in joka, za ostalo se ne briga. In glej, nekega dne ujame detetov pogled in smehlja, namenjen prav njemu, očetu. Pozneje opazi, kako se otrok igra s prstki, zasliši prvo čebljanje, vidi prve korake. Doživi, da ga otrok pokliče, koraca za njim, ga išče.

Tako se splete polagoma in potihoma vez ljubezni med očetom in sinom.

Žena je rodila še druge otroke. Ni se več toliko brigala za prvorojenca. Bila je vedno bolj navezana na mlajše. So jo tudi bolj potrebovali.

Mož pa je z leti vedno bolj visel na sinu.

Prvorojenec je bil tudi prvi bratomorilec in je prejel od Boga zaslužen kazni.

Mož je rekel: „Odslej nisi več moj sin!“ Obrnil se je od njega, pa čeprav z bolečino.

Žena pa je zajokala: „Kam greš, moj sin? Noč in dan boš moja bolečina. Moje srce te bo vedno pričakovalo in moja vrata bodo zate vedno odprta!“

Kaj sledi iz tega?

To, da mož in žena vsak po svoje ljubita lastne otroke.

Žena, čisto naravnost iz srca, brezpogojno. Bodi otrok lep ali ne, zdrav ali bolan, nadarjen ali ne, dober ali hudoben, ga ne more nehati ljubiti. Je pač njena kri in meso.

Mož se mora otroka navaditi, z njim živeti in doživljati. Njegova ljubezen gre skozi pamet v srce.

On je lažje pravičen pa tudi trd v vzgoji, ona pa je lažje pristranska in premehka.

Če se pa poznata in imata tudi dobro voljo, se lahko med seboj popravljata in prekrasno dopolnjujeta.

F.

Le kako morejo?

Precej po začetku našega običajnega sestanka prihiiti sicer tako točna gospa Klančarjeva. Vsa zasopla se kar sesede na prvi stol, ki je v njeni bližini:

„Kaj takega pa še ne,“ vsa ogorčena lovi sapo. „Pomislite, pol ure sem čakala na avtobus. Potem so seveda prišli trije drug za drugim, toda to meni ni nič pomagalo. Kako sem pozna, čeprav sem zadnji konec poti skoraj preletela. A kaj hočemo, dokler nimamo lastnega avtomobila, smo pač predani na milost in nemilost raznim prevoznim sredstvom.“

„No, ja,“ jo potolaži gospa Helena, „saj to pa ni tako daleč.“

„Kaj ni tako daleč?“ jo, kot bi je ne razumela, vpraša gospa Klančarjeva.

„Da boste imeli svoj avto.“

„Oh, lepo vas prosim, te možnosti pa zaenkrat ne vidim. Za to je pa treba malo drugačnega položaja, kot je pri nas. Ali pa česa drugega, kaj jaz

vem. Samo pogledjte Menartove: še pred par leti so komajda živetarili. Danes imajo pa avto, vsa družina je bila ves mesec ob morju na počitnicah, otroci hodijo v najdražje privatne šole, oblečeni so kot malokdo. Ali mi hočete odgovoriti, odkod nenadoma tako blagostanje? Nočem izreči nobene sodbe, toda meni se zadeva zdi precej sumljiva. Saj vendar vidim, kako je pri nas. Mož ne zasluži slabo, pa si ne moremo privoščiti niti polovico tega kot Menartovi. Ne, ne, jaz trdim, da tam nekaj ni v redu.“

„Jaz pa ne razumem, kaj se vam, gospa, tako čudno zdi. Meni in mislim, da večini od nas, je zadeva popolnoma jasna, saj gospa Menartova ni nikoli ničesar skrivala. Da jim je pred leti šlo precej trdo, vsi dobro vemo. Vemo pa tudi zakaj: mož je bil v službi samo na poskušnji. Načrt, ki ga je predložil firmi, je bilo treba preizkusiti. Od uspeha ali neuspeha tistega načrta je bil odvisen njegov nadaljni finačni položaj. Poleg te negotovosti v službi se je pa v družini vrstila bolezen za bolaznijo. Pred par leti se je k sreči vse obrnilo. Načrt se je izkazal kot odličen in mož je dobil pri firmi visoko in dobro plačano mesto. Ker je za svoje delo rabil avto, mu je firma priskočila na pomoč pri nakupu. Da otroci hodijo v najdražje šole, ravno ne drži. Da pa jih pošiljajo v resne, katoliške šole je res, a tja so hodili že takrat, ko še slutili niso blagostanja, ki ga danes uživajo. Gospa Menartova mi je sama nekoč rekla: „Včasih res težko plačam šolnino, pa si raje kje drugje pritrgamo. Saj dobra šola je edino, kar bom lahko enkrat zapustila svojim otrokom.“ Drži tudi, da so vedno lepo oblečeni, a tudi to je zasluga gospe Menartove, ki jim večino oblek sama sešije in splete, pa tudi skrbi, da so vedno čisti in zašiti. Kar se pa tiče počitnic, gospa, ste bili tudi vi na letovišču, če se ne motim.“

„Dobro, res, a le deset dni, dočim so bili oni ves mesec.“

„Pa ne vem, če vas vaših deset dni ni stalo več kot Menartove ves mesec. Oni so namreč skupaj z drugo družino najeli hišico, katere najemnino, kakor tudi stroške in delo v gospodinjstvu, so si delili. Na tak način pa niso rabili ne vem kakšnega premoženja za mesec dni počitnic, se vam ne zdi?“

„Dobro, recimo, da je vse tako kot vi pravite,“ se brani gospa Klančarjeva, „a je še toliko drugih stvari, katerim ne bi tako lahko našli pojasnila.“

„Gospa, oprostite! Tile naši sestanki so namenjeni, da druga drugi pomagamo v težavah in problemih. Ker vam hočem pomagati, mi ne zamerite, če vam nekaj naravnost povem: vi trpite na bolezn, ki se ji pravi nezadovoljstvo. Sami priznate, da vam ne gre slabo. Toda gledate Menartove, primerjate, trpite, ker nimate vsega tako kot oni. A če bi se zgodilo, da bi si lahko privoščili prav iste stvari, bi našli spet nekoga, ki bi imel več od vas in vi spet ne bi bili zadovoljni, temveč si želeli še in še. Tega ne bi bilo nikoli konec. Zato pa, gospa, prijateljski nasvet: ne glejte samo po drugih, ki imajo več kot vi, raje se ozrite včasih po onih, ki imajo neprimerno manj in Boga zahvalite za vse, kar vam je dal.“

M. R-ova

Otrok in cesta

Vsaka mati — in ne vsak oče — pozna problem, ki ga prinaša v družino cesta.

Družina — otrok — cesta.

Na eni strani starši s prepovedjo, na drugi vabljiva cesta. Otrok stoji v sredi in niha med skušnjavo in prepovedjo. (Kateri otrok ni čutil vabe ceste!)

Ko polni ogorčenja karamo otroka, ki se je brez dovoljenja zmuznil na cesto, ali tudi vemo, kaj otroku cesta pomeni, kaj ga vleče ven in zakaj?

Nekaj odgovorov slovenskih staršev naj pomaga osvetliti ta problem in nakazati njegovo rešitev.

Zakaj sili otrok na cesto?

Gospa J., mati štirih otrok (od 2. do 10. leta starosti).

Njen odgovor bolj pojasnjuje vprašanje, zakaj njeni otroci ne silijo na cesto.

Vedno sem z njimi in skrbim, da so stalno zaposleni. Malim pokažem kako igro in se z njimi tudi igram ali pripovedujem pravljice. Včasih gledajo slike iz revij. Najraje prebirajo stare letnike Božjih stezic, katere imajo vse vezane. V otrocih skušam doseči zaupanje, da mi povedo, kar so videli in slišali ter jim na vprašanja sproti odgovorim. Večji dve, ki hodita poleg slovenske tudi v argentinsko šolo, ena v peti, druga v drugi razred, naredita najprej naloge, se nekaj časa igrata, potem pa učita glasbe. Velik razlog, da smo kupili klavir, je bil tudi ta, da se otroci zaposle. Vedno bolj sem uverjena, da je bilo pametno; s tem imata skrb več in obenem razvedrilo.

Poznam pa primer, kjer mati petih otrok nima potrpljenja z njimi. Raje dela konfekcijo in je zadovoljna, da jih nima vedno pod nogami. Otroci so se tako navadili ceste, da doma nimajo več obstanka.

Gospa Z., mati dveh deklic.

Morda je vzrok v tem, ker se mati zaradi velike zaposlenosti ne more posvetiti otroku toliko, kot bi bilo potrebno. Otroku je cesta všeč, ker vidi v njej spremembo. Zato že majhen poišče katerikoli vzrok, da more ven, npr., da gre čakati očka...

Gospod F., oče štirih otrok (od 3. do 13. leta).

Verjetno je glavni vzrok, da otrok sili na cesto, pomanjkanje velikega od-

prtega prostora (vrta) in družbe. Omejen prostor veže otroka, da se ne počuti prostega. Otrok se hitro naveliča vsakega prostora, zlasti majhnega. Na cesti pa je tudi več življenja: ljudje, avtomobili, konji itd. Vedno se nekaj dogaja. Otroci pa se tudi igrajo igre, ki zahtevajo široke prostore, skrivališča in podobno.

Kako vpliva cesta na otroka?

Gospa Z.: Ker otrok ne pušcam na cesto, na vprašanje ne morem odgovoriti. Kadar se mi zmuzneta, prineseta vedno kako novost v svojem vedenju.

Gospa J.: Iz lastnih izkustev ne bi mogla odgovoriti. Vidim pa, da deklici že iz katoliškega zavoda prineseta vsa mogoča vprašanja in besede.

Gospod F.: Nekateri trdijo, da je otrok lahko na cesti, vendar pod nadzorstvom. Ni toliko nevarna otroku cesta kot cesta, pač pa družba, ki jo tam najde. Važnejše je vprašanje, s kom se otrok igra in ne, kje se igra. Npr. otrok do vstopa v argentinsko šolo ni znal argentinskega jezika in tudi ne slabih besed, za katere pravijo, da se jih uči na cesti. Toda takih izrazov se navzame prav tako na domačem vrtu, če ima tam družbo, ki jih uporablja. Cesta in vrt sta v tem oziru povsem na isti ravni. Najvažnejša je pač kontrola staršev, s kom se igra. Res pa je tudi, da daje igranje na cesti večje možnosti za podivjanje otroka, kakor igra na vrtu, doma.

Kako naj starši rešijo „problem“ ceste?

Gospa J.: Najvažnejše je, da znajo starši navezati otroke nase, da si pridobijo njihovo zaupanje in jih zaposlijo z igrami, študijem in delom.

Gospa Z.: Problem ceste bi rešili morda s tem, da bi se jim več posvetili; z različnimi igrami, s krajšimi in daljšimi sprehodi in razvedrili. Po končanih nalogah naj bi imeli nekaj prostega časa, potem pa jim preskrbeli čtivo. Otrok naj bere materi ali mlajšim bratcem. S tem dobi veselje do branja pa občutek, da nekaj pomeni.

Gospod F.: Rešitev problema ceste je gotovo težka zadeva. Zahteva pozornosti in časa. Sem spadajo splošna pravila o zaposlitvi in igranju. Preskrbeti je treba otroku sovrstnike, zaposliti ga ves dan, hoditi z njim tudi na sprehod, se pravi, na cesto. V spremstvu in pod nadzorstvom bo obvarovan telesnih poškodb in duhovne okvare, kolikor je pač v moči staršev. Ne pozabimo pa, da se slabe besede ne slišijo iz otroških ust samo v kateljanščini, pač pa tudi v naši slovenščini. Teh pa vsekakor ni pobral otrok na argentinski cesti, pač pa v slovenskem domu. Zato tudi na naše govorjenje — več pozornosti!

Tako nekateri starši.

Kaj mislite o stvari Vi? Ali bi mogli dodati iz svojih izkustev kak uspešen in dober nasvet?

M. B-eva

Kako je nastala mladinska knjižnica v Rio de Janeiro

V delavskem predmestju Ria se je rodil mlademu zakonskemu paru sinček, ki je starše izredno osrečil. Oče je bil časnikar velikega dnevnika, mati — mestna učiteljica. Oba se posvečata z vso skrbjo prvorojencu. Kupila sta si hišico z vrtom, kjer naj bi se otrok igral s svojimi prijateljčki. Naročila sta knjige, slikanice, po katerih bo listala mladina. Hišica je pripravljena in urejena, dan vselitve je pred njimi.

A božja volja je bila drugačna. Sinček, ki je skoro dopolnil dve leti nenadno zbolil za možganskim vnetjem in mlademu bitju se pretrga nit življenja...

Bolečina staršev je nepopisna. Mati se noče vseliti v novo hišo, ker je izguba otroka pretrpka. Iz bolečine se dviga in išče opore pri svojem možu. Po njegovi zamisli odločita in ustanovita mladinsko knjižnico, ki naj bi bila posvečena spominu njunega sinčka. S tem je dobila hiša nov vzgojni namen.

Otroci so trumoma prihajali iz mesta in okolice, sedali po tleh in z velikim zanimanjem listali in prebirali knjige in slikanice. Odprl se jim je nov pravljичen svet, ki jim je bil doslej zastrt.

Že po štirih letih se je knjižnica zelo razmahnila. Sobe so opremili z lepimi mizami in stoli v svetlih, vablljivih barvah. Urejeno je bilo za večje in manjše otroke. Ob stenah so nameščene police z različnimi knjigami že več tisoč po številu, mape s slikami narodnih junakov. Steklена omara vsebuje zbirko starega kovinastega in papirnatega denarja različnih držav, da se mladi obiskovalci lahko poučijo še o tujem denarju.

Dnevno prihaja v knjižnico več sto otrok, kjer si brezplačno izposojajo ali čitajo v mičnem prostoru iz svojega pravljичnega sveta.

Brazilski časopisi pogosto poročajo o tej knjižnici in s tem povečajo zanimanje pri mladini.

Mlada ustanoviteljca te knjižnice se vsa posvečata tej važni socialni nalogi. V tem vidita božji navdih, ki mu s predano ljubeznijo sledita.

Prijatelji te ustanove podarjajo knjige ali denarne prispevke. Vsaka knjiga je od obeh zakorcev skrbno prebrana in pregledana, da se ne bi vrnilo med knjižne police kvarno čtivo. S to izredno socialno zamisljo sta ustvarila posnemanja vredno delo, ki je zgrajeno na ljubezni in požrtvovalnosti. Je zgled, da se iz skromnih sredstev lahko ustvari nekaj velikega.

Tilda E.

Za MLADINO

ANKETA VII.:

Mladina med 12. in 17. letom

Nadaljujmo z analizo odgovorov skupine C, ki obsega mladino med 12 in 17 letom.

V zadnji številki smo napisali, da je odgovorov pod to kategorijo 114, pa smo med tem prejeli z več kot enoletno zamudo še enega, ki ga pa žal ne moremo več vključiti, ker bi s tem otežkočili primerjanje že objavljenih podatkov. Zamudnemu anketarju pa vseeno hvala lepa za dobro voljo.

Predno preidemo na poglavje o zabavi, dopolnimo še vprašanje, ki smo ga načeli že v prejšnji številki: „Hodi mladina te starosti k slovenski sv. maši?“

Ne hodi k slovenski sv. maši	28 anketarjev, 25%
Gre k slovenski sv. maši do dvakrat mesečno	39 „ 34%
Gre k slovenski sv. maši tri do štirikrat mesečno	45 „ 39%
Ni odgovorilo	2 „ 2%

Skupaj ... 114 anketarjev 100%

Če primerjamo gornje odgovore z onimi, ki smo jih stavili na ista vprašanja skupini B, bomo videli, da ni opaziti bistvene spremembe. Ker je tiskarski škrat na strani 233 pri tem vprašanju odstotke po svoje zmešal, ponovimo, da je skupina B odgovorila na gornje vprašanje takole: negativno 24%, k slovenski maši hodi do trikrat mesečno 33%, tedensko 35% in ni odgovorilo 8%.

Odgovora obeh skupin se očitno potrjujeta.

Televizija:

	odgovori %	
Ne gleda	63	55
Gleda od 1—10 ur tedensko	41	36
Gleda več kot 10 ur tedensko	8	7
Ni odgovorilo	2	2
Skupaj ...	114	100

Kino

	odgovori %	
Ne hodi	81	71
Obiskuje do dvakrat mesečno	25	22
Obiskuje več kot dvakrat mesečno	6	5
Ni odgovorilo	2	2
Skupaj ...	114	100

Športne panoge po priljubljenosti:

	odgovori %	
Nogomet	28	23
Odbojka	25	20
Atletika	15	12
Ping-pong	13	10
Plavanje	10	8
Košarka	7	6
Tenis	2	2
Šah	2	2
Soft-ball	2	2
Veslanje	1	1
Kolesarjenje	1	1
Keglanje	1	1
Igre z žogo	15	12
Skupaj ...	122	100

Ker je anketnih odgovorov skupno le 114, je očitno, med anketarji nekaj športnikov, ki goje več kot eno panogo.

Gornje razpredelnice je vredno primerjati z onimi iz skupine B. Le vzemite v roke aprilsko številko, jo odprite na strani 233, pa boste videli, da se odgovori med seboj potrjujejo in da so potemtakem zelo verjetno odsev realnosti. Spomnimo se tega dejstva takrat, ko bomo naleteli, in to prav kmalu, na izsledke, ki nam morda ne bodo čisto po godu.

Žarko

Dnevnik Ane Marije

Lesorez: Ivan Bukovec

Sreda, 11. marca.

Priznam, da je v šoli prijetno in privlačno, vsaj v našem razredu. Veliko zaslug zato ima Marjetica. Kadar smo med odmorom na dvorišču in vidi kako deklico, ki se dolgočasi, jo takoj prijazno potreplja po rami in pripelje v našo skupino. Le nekaj deklic se nam še noče pridružiti. S sošolkami sem prijateljica. Posebej še s Francko. Vedno sva skupaj, pogovarjava se o marsičem, Včasih pa si samo podava roki in se razumeva brez besed.

Petek, 13. marca.

Danes sem se v šoli sporekla s Francko zaradi malenkosti. Krivi sva bili obe, vsaka je trdila svoje, nobena ni hotela popustiti. Iz šole sva odšli, ne da

bi se pozdravili. Nisem se hotela ponižati, da bi jo prosila odpuščanja. Sedaj mi je žal. Grenka zavest, da sem se zaradi malenkosti sprla z najboljšo prijateljico me žalosti.

Sobota, 14. marca.

Francka mi je odpustila. Kako prijetna deklica in kako dobra prijateljica. Način, kako mi je izrazila odpuščanje, me je ganil. Podarila mi je knjigo „Mali princ“. Bila sem zelo vesela, vendar se mi zdi, da se nisem dovolj zahvalila. Tako presenečena sem bila, da nisem mogla izreči drugega kakor: „Francka, moja draga Francka,“ in moje oči so bile solzne. Na prvi strani knjige mi je napisala posvetilo. „Prijateljici Ani Mariji z željo, da bi najino prijateljstvo premostilo vse ovire in ostalo vedno iskreno.“

Knjiga mi bo vedno lep spomin na mladost.

Nedelja, 15. marca.

Popoldne sva šli z mamo na obisk h gospej Arroyos. Mama se je razgovarjala z gospo. Jaz sem se dolgočasila. Da bi hitreje minilo „prijetno popoldne“ sem pletla in melanholično štela zanka vzorca. Zelo sem se zveselila, ko me je gospa prosila, če grem obleči njenega triletnega sinčka Filipa, ki je spal. Pustila sem pletenje in po prstih odšla v sobo misleč, da malček spi. Približala sem se posteljici. Mali je imel očke široko odprte; mirno je ležal in lizal prstek. Nagmehnila sem se mu. Spoznal me je. Dvignila sem ga, naslonil je glavico na mojo ramo, čutila sem njegovo mehko ličce ob mojem licu, njegovi kodri so božali moje čelo. Predstavljala sem si, da je deček moj. Kdaj bo prišel ta dan? Filip je začel klicati, pačil se je in se božal po licih. Kako lep otrok. Pričela sem ga oblačiti, potem sem ga dvignila na roke. S svojimi mehкими ročicami se je oklemil mojega vratu. Bila sem srečna; ne vem zakaj sem imela solze v očeh.

Sreda, 18. marca.

Danes sem šla sama na sprehod, občudovala sem lepoto narave. Vse tako močno vpliva name; lep sončni zahod, jasno nebo, nevihta in predvsem morje. Šla sem do pristanišča. Laken veter je zibal jadrnice. Temačna, skrivnostna, nemirna voda se je penila, ko je udarjala ob steno nasipa.

Želela sem si, da bi znala opevati vso to lepoto. Rada bi pisala pesem; oh, če bi znala risati, ali če bi v plesu izrazila to, kar čutim. Vendar vem, da nisem zmožna in to me boli. Zakaj imam tako veliko srce, da občutim toliko stvari in tako majhno glavo, da ne znam izraziti to, kar bi rada.

Priredila M. M.

Janez XXIII. in njegova skrivnost

Svojemu bratu Ksaveriju je Janez XXIII. pisal v decembru leta 1961 pismo, ki ga imajo za „duhovni testament domačim“. V njem pravi med drugim, ko omenja svojo 80-letnico rojstva in izraze spoštovanja, katere mu svet izkazuje: „Ljubše kakor hvala in voščila ljudi mi je usmiljenje Gospoda, ki me je izvolil za tako veliko nalogo; in hrepenim po tem, da me podpira do konca mojega življenja.

Moj osebni mir, ki napravlja na svet takšen vtis, je ves v tem: Držati se pokorščine, kakor sem to vedno delal, in ne želeči ali moliti za to, da bi živel bolj dolgo, naj bi bilo tudi samo en dan, da bi živel preko časa, ob katerem bo angel smrti prišel, da me pokliče in da me vzame v nebesa, kakor upam.“

V teh besedah majdemo ključ do tiste „skrivnosti“, o kateri večkrat govore v zvezi z življenjem Janeza XXIII. Vedno vršiti božjo voljo, v veselih in žalostnih trenutkih preskušnje! Biti z njo skladen v vsej ponižnosti in obenem junaštvu! In kljub temu in prav zaradi tega silen napon dejavnosti, čeprav vse brez krčovitosti. Dejavnosti, ki se je čisti duši, katera je imela tanek posluh za božje navdihe, pokazala kot blago naročilo božje volje. „Kateri koli se namreč dajo voditi božjemu Duhu, ti so božji otroci“ (Rimlj 8, 14). Papež Janez Dobri se je. In ohranjal je v svojem srcu Kristusov „mir, ki vsak razum presega“, čeprav ni bil slep za vse težke stiske in potrebe in jim je skušal odpomoči veliko bolj dejavno kakor mi, ki se dostikrat tako vznemirjamo in zahajamo v črnogledje, namesto da bi rajši šli mirno in veselo na delo. Takole je Janez XXIII. zapisal:

„Meni, duhovnikom, vsem katoličanom, je naložena zelo težka dolžnost sodelovanja za spreobrnjenje nevernega sveta... Za uspeh nismo odgovorni. Edina tolažba, ki zadostuje našemu notranjemu miru, je vedeti, da je Odrešenik Jezus bolj zaskrbljen kakor mi za zveličanje duš; da jih hoče zveličati po našem sodelovanju; a da jih po notranje zveličuje Njegova milost; in Njegova milost ob primerni uri ne bo manjkala.“

Kar največja dolžnost in popolno zaupanje v božjo ljubezen, v ljubezen Njega, ki pozna uro zmageslavja dobrega nad zlim. In ta vera v božje načrte ne sme prav nič zaustavljati apostolskih prizadevanj in apostolskih kreposti, marveč jih pomnožiti. To je bistvo nauka Janeza XXIII. „V tem se moram odlikovati. Ni mi treba biti mojster politike, strategije, človeškega znanja; na pretek je mojstrov v teh stvareh. Mojster usmiljenja in resnice sem. In na tak način bom dosegel zasluge tudi v socialnem redu.“

Tako je zapisal. Tako piše svetnik. To je tisto, kar je za obnovo Cerkve najbolj potrebno. Le s takšnim duhom se bo Cerkev približala modernemu svetu resnično v njegov blagor. Drugo bi bila prevara.

Koncil: škofovska služba

Skupina kardinalov
v Sikstinski kapeli,
kjer volijo papeža

V dogmatičnem nauku o cerkveni hierarhiji nam koncilska konstitucija o Cerkvi odkriva v novi luči prvenstvo rimskega papeža v zvezi, z njim pa razloži in utemelji stališče, poslanstvo in odgovornost škofov, ki so kot nasledniki apostolov, skupno z naslednikom sv. Petra, namestnikom Kristusovim in vidno glavo vesoljne Cerkve, pravi pastirji Kristusove črede in vladarji svete Cerkve, hiše živega Boga.

V nadaljevanju govori konstitucija podrobno o škofovski službi, nam jo predstavi v vsej njeni obsežnosti, pomembnosti in odgovornosti in utemelji tudi tozadevno našo dolžnost in odgovornost.

Ob koncu tega važnega tretjega poglavja spregovori na kratko še o duhovnikih in diakonih, ki so najbližji škofovski sodelavci, deležni zakramentalne oblasti.

ŠKOFOVSKA SLUŽBA NA SPLOŠNO

„Škofje kot nasledniki apostolov prejmejo od Gospoda, kateremu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, poslanstvo učiti vse narode in oznanjati evangelij vsemu stvarstvu, da bi vsi ljudje dosegli zveličanje po veri, krstu in spolnjevanju zapovedi. Za izvrševanje tega poslanstva je Gospod Jezus svojim apostolom obljubil in na binkoštni praznik zares iz nebes poslal Svetega Duha, da bi okrepljeni z njegovo močjo mogli biti njegove priče do kraja zemlje pred narodi in ljudstvi in kraji. Ta naloga, ki jo je Gospod zaupal pastirjem svojega ljudstva, je prava služba, ki se v svetem pismu značilno tako imenuje.

Kanonična misija, to je zakonito cerkveno poslanstvo škofov se lahko izvrši bodisi po zakonitih navadah, ki niso bile po najvišji vesoljni oblasti

preklicane, bodisi po zakonitih predpisih, po isti oblasti danih ali priznanih, bodisi tudi neposredno po samem nasledniku svetega Petra: in noben škof ne more biti povišan v tako službo tega, ali kadar on odreče apostolsko občestvo.“

UČITELJSKA SLUŽBA ŠKOFOV

„Med poglavitnimi službami škofov se odlikuje oznanjevanje evangelija. Škofje so namreč glasniki vere, ki pridobivajo Kristusu nove učence in so verodostojni učitelji, to se pravi dediči Kristusove oblasti, ki oznanjajo ljudstvu, katero jim je zaupano, vero, ki naj jo spoznava in po kateri naj uravnava svoje življenje. Iz zaklada razodetja jemljejo nove in stare stvari, skrbе za to, da vera prospeva in z vso čuječnostjo odstranjajo od črede zmote, ki jo ogrožajo.

Škofje, kadar učijo v zvezi z rimskim papežem, morajo biti spoštovani od vseh kot pričevalci božje in katoliške resnice; verniki imajo s svoje strani dolžnost sprejeti in se z verno poslušnostjo duha pridružiti mnenju svojega škofa v zadevah vere in krščanskih navad, kadar jih on razloži v Kristusovem imenu. Ta verna uklonitev volje in razuma se dolguje na poseben način verodostojnemu učiteljstvu rimskega papeža, tudi kadar ne govori „ex cathedra“; taka naj bo ta poslušnost, da se spoštljivo prizna njegovo najvišje učiteljstvo in se z iskrenostjo sprejme njegovo naziranje, kakor ga je on izrazil, po njegovi želji, kar se lahko odkrije po kakovosti dokumenta, kakor po vztrajnosti, s katero ponavlja isti

nauk, ali pa tudi po posebnih formulah, ki jih uporablja.

Čeprav vsak od cerkvenih predstojnikov nima daru nezmotljivosti, je vendar tako da kadar so vsi skupaj, četudi po svetu raztreseni, pa občestveno združeni med seboj in z naslednikom Petra, enega naziranja kot verodostojni učitelji, ki učijo kot definitivno kakšno resnico v zadevah vere in krščanskega življenja, oznanjajo v tem primeru nezmotljiv Kristusov nauk. Še bolj jasno se to vidi, kadar so zbrani na versoljnem cerkvenem zboru kot učitelji in sodniki vere in življenja za vesoljno Cerkev; njih verske definicije se morajo s poslušnostjo sprejeti.

Ta nezmotljivost, ki je božji Odrešenik hotel, da jo ima njegova Cerkev, kadar določa nauk vere in nravnosti, se razteza na vse, kar vsebuje zaklad božjega razodetja, izročen v zvesto varstvo in objavo. Pristojna ta nezmotljivost rimskemu papežu, glavi škofovskega zbora, po razlogu njegove službe, kadar razglaša kot definitiven kak nauk vere ali nravnosti v svojstvu najvišjega pastirja in učitelja vseh vernikov, ki jih mora v veri potrjevati. Zato se po pravici trdi, da so njegove definicije same po sebi in ne po soglasju Cerkve nespremenljive, ker so bile proglašene s pomočjo Svetega Duha, obljubljeno mu v svetem Petru in zato ne potrebujejo nobenega odobrenja od strani drugih ter tudi ne dopuščajo priziva na nobeno drugo sodišče. V teh primerih namreč rimski papež ne odloča kot zasebna oseba, ampak v svojstvu najvišjega učitelja vesoljne Cerkve, v katerem na poseben način počiva nadnaravni dar ne-

zmotljivosti Cerkve same, razloži ali brani resnico katoliške vere. Nezmotljivost, obljubljenost Cerkvi, pa nahajamo tudi v zboru škofov, kadar izvršujejo vrhovno učiteljsko skupaj s Petrovim naslednikom. Tem definicijam ne more nikoli manjkati pristanek Cerkve, po delovanju Svetega Duha, v čigar moči se vsa Kristusova čreda ohranja in napreduje v edinosti vere.

Kadar rimski papež in z njim škofovski zbor definirajo kak nauk, store to v soglasju s razodetjem, kateremu se morajo vsi podrediti in se z njim spraviti v soglasje; to razodetje se nam v Cerkvi neokrnjeno ohranja in sporoča ali po pismu ali po izročilu zakonitega škofovskega nasledstva, predvsem pa po skrbi samega papeža; objavlja se nam z verno zvestobo po luči Duha resnice. Rimski papež in škofje se goreče prizadevajo z vsemi odgovarjajočimi sredstvi, kakor pač zahteva njihova služba in važnost zadeve, da se razodetje, kakor to mora biti, pro- uči in v primerni obliki objavi in ne sprejmejo v božjem zakladu vere nobe- nega novega javnega razodetja.“

POSVEČEVALNA SLUŽBA ŠKOFOV

„Škof, ki je deležen polnosti zakramenta svetega reda, je delivec mi- losti najvišjega duhovništva; to prav posebno v Evharistiji, ki jo sam deli, bodisi osebno, bodisi po drugih, katere daje Cerkvi življenje in rast. Ta Kri- stusova Cerkev je resnično navzoča pri vseh zakonitih krajevnih sestankih ver- nikov, ki se združeni s svojimi pastirji v novi zavezi imenujejo Cerkev (Apd

8, 1). Ta združenja vernikov so novo ljudstvo, poklicano po Bogu v Svetem Duhu. V njih se družijo verniki po oznanjevanju Kristusovega evangelija in se obhaja skrivnost Gospodove ve- čerje, da bi bila po telesu in krvi Go- spodovi vsa bratovska skupnost edina. Na vsakem oltarju, kjer je združeno občestvo vernikov pod sveto škofovsko službo, se javlja simbol one ljubezni in edinosti skrivnostnega Kristusovega te- lesa, brez katere ni zveličanja. V teh skupnostih, najsi tudi so često majhne in uboge ali živijo razpršene, je navzoč Kristus, ki s svojo močjo daje edinost Cerkvi, eni, katoliški in apostolski. Ude- ležba pri telesu in krvi Kristusovi ne dela namreč drugega, kot da postajamo to, kar prejemamo.

Vedeti pa moramo, da vsako zaka- nito obhajanje Evharistije vodi škof, kateremu je bila zaupana služba daro- vati božjemu veličastvu bogočastje kr- ščanske vere in ga oskrbovati po zapo- vedih Gospodovih in postavah Cerkve, ki jih bo on natančno določil po lastni sodbi in jih prilagodil svoji škofiji.

Tako torej škofje s svojo molitvijo in s svojimi trudi na mnogotere načine in v obilnosti delijo od polnosti Kristu- sove svetosti. Po službi besede posre- dujejo božjo moč vsem tistim, ki veru- jejo za zveličanje; po zakramentih, ka- terih zdravo in učinkovito delitev, oni s svojo oblastjo urejajo, posvečujejo vernike. Oni urejajo delitev svetega krsta, po katerem se daje udeležba na kraljevskem duhovništvu Kristusovem. Oni so redni delivci svete birme, delivci svetih redov in urejevalci spokorne discipline; oni skrbno spodbujajo in

poučujejo svoje ljudstvo, naj se udeležuje z vero in spoštljivostjo svete liturgije in prav posebno daritve sveta maše. Oni morajo končno utrjevati svoje podložnike z zgledom svojega življenja, varujoč se ne le vsega slabega, ampak spopolnjujoč se z božjo pomočjo v meri danih možnosti, da dospajo v večno življenje skupaj s čredo, ki jim je bila zaupana.“

VLADARSKA SLUŽBA ŠKOFOV

„Škofje vladajo posamezne Cerkve, ki so se jim zaupale, kot Kristusovi namestniki in poslanci; vodijo jih s svojimi nasveti, s svojimi spodbudami, s svojimi zgledi, pa tudi s svojo avtoriteto in s svojo sveto oblastjo, ki jo izvršujejo edinole zato, da bi svojo čredo potrdili v resnici in svetosti, zavedajoč se, da naj se tisti, ki je večji, stori manjšega in naj postane oni, ki zavzema prvo mesto, kakor služabnik (Lk 22, 26—27). Ta oblast, ki jo osebe posedujejo v imenu Kristusovem, je lastna, redna in neposredna, četudi je njeno končno izvrševanje urejeno po najvišji oblasti in more biti z ozirom na korist Cerkve in vernikov omejena v gotovih mejah. V moči te oblasti imajo škofje sveto pravico in tudi dolžnost pred Bogom, da dajejo svojim podložnikom postave, da jih sodijo in urejajo vse, kar se tiče bogoslužja in organizacije apostolata.“

Njim se v polni meri izroča pastirska služba, to je redna in vsakdanja skrb za njih ovce in se jih ne sme imeti za namestnike rimskega papeža, ker izvršujejo svojo lastno oblast in so v rešnici poglavarji ljudstva, ki ga vladajo.

Tako torej njihova oblast po najvišji in vesoljni oblasti ni zanikana, ampak je nasprotno potrjena, okrepljena in obranjena, zakaj Sveti Duh nepretrgoma vzdržuje obliko vladavine, ki jo je Kristus Gospod določil v svoji Cerkvi.

Škof, poslan po družinskem Očetu, da vlada njegovo družino, naj ima vedno pred očmi zgled dobrega Pastirja, ki ni prišel, da bi se mu služilo, ampak da bi služil in dal svoje življenje za svoje ovce (Jan 10, 11). Vzeta izmed ljudi in sam obdan od slabosti se lahko usmiljuje nevednih in onih, ki so v zmoti. Naj se ne brani poslušati svojih podložnikov, ki jih kot prave svoje otroke objema in spodbuja, da z njim pogumno sodelujejo. Zavedajoč se, da bo moral Bogu dati račun o njih dušah, naj se trudi zanje z molitvijo, s pridiganjem in z vsemi deli ljubezni, pa tudi za one, ki ne pripadajo edini čredi; naj mu bodo ti posebej priporočeni v Gospodu. Ker je po Pavlovemu zgledu dolžnik napram vsem, naj bo pripravljen vsem oznanjati blagovest in naj ne neha opominjati in spodbujati svojih vernikov k apostolskemu in misijonskemu delu. Verniki pa naj bodo s svoje strani združeni s svojim škofom, kakor je Cerkev združena s Kristusom in je Kristus združen z Očetom, da se tako vse stvari skladajo v edinstvi in rastejo v božjo slavo (2 Kor 4, 15).“

DUHOVNIKI

Kristus, ki ga je Oče posvetil in poslal na svet, je storil deležne tega svojega posvečenja in poslanstva po

apostolih in njih naslednikov škofe. Ti so zakonito izročili izvrševanje svoje službe v različnih stopnjah različnim osebam v Cerkvi. Tako se cerkvena služba, ki je božje ustanove, izvršuje v različnih kategorijah po onih, ki so se že od starodavnosti imenovali škofje, duhovniki in diakoni.

Duhovniki, čeprav ne posedujejo vrhunca škofovske oblasti in so v izvrševanju svoje službe od škofov odvisni, so vendar z njimi združeni v časti svecenstva in so bili v moči zakramenta svetega reda posvečeni kot pravi duhovniki nove zaveze, po zgledu Kristusa, najvišjega in večnega Duhovnika, da oznanjajo evangelij in pasejo vernike in da opravljajo sveto bogoslužje. Dolžni v lastni stopnji službe Kristusa, edinega Srednika, oznanjajo vsem božjo besedo. Pred vsem pa vršijo svojo sveto službo v evharističnem bogoslužju in občestvu, kjer predstavlja joč Kristusovo osebo in razglašajoč njegovo skrivnost družijo molitve vernikov z daritvijo Kristusa, Glave in tako do prihoda Gospodovega v daritvi svete maše ohranjajo in naklanjajo edino daritev nove zaveze, to je daritev Kristusovo, ki se samega sebe daruje Očetu kot bremadežna žrtev. Napram skesanim ali bolnim vernikom izvršujejo predvsem službo sprave in utehe. Bogu Očetu prinašajo potrebe in prošnje vernikov. Izvršujoč v meri svoje oblasti službo Kristusa, Pastirja in Glave, povezujejo božjo družino v bratsko skupnost in jo vabijo k Očetu Bogu. Sredi črede ga molijo v duhu in resnici. Trudijo se končno v besedi in pouku, verujoč to, kar berejo, kadar pre-

KONCILSKA DOKUMENTACIJA

Koncil je razglasil:

- 4 konstitucije (te zadevajo verski nauk)
- 9 odlokov (praktičnega značaja)
- 3 slovesne izjave
- Skupaj 16 dokumentov.

A. KONSTITUCIJE

- 1. O svetem bogoslužju (4. decembra 1963)
- 2. O Cerkvi (21. novembra 1964)
- 3. O božjem razodetju (18. novembra 1965)
- 4. O Cerkvi v sodobnem svetu (7. decembra 1965)

B. ODLOKI

- 1. O sredstvih obveščanja (4. decembra 1963)
- 2. O ekumenizmu (21. novembra 1964)
- 3. O katoliških vzhodnih Cerkvah (21. novembra 1964)
- 4. O pastirski službi škofov (28. oktobra 1965)
- 5. O obnovi redovniškega življenja (28. oktobra 1965)
- 6. O duhovniški vzgoji
- 7. O apostolatu laikov (18. novembra 1965)
- 8. O misijonski dejavnosti Cerkve (7. decembra 1965)
- 9. O službi in življenju duhovnikov (7. decembra 1965)

C. SLOVESNE IZJAVE

- 1. O odnosu Cerkve do drugih nekrščanskih verstev
- 2. O krščanski vzgoji
- 3. O verski svobodi

mišljujejo v postavi Gospodovi, učeč to, kar verujejo in posnemajoč to, kar učijo.

Kot zvesti sodelavci škofovskega reda, kot njegova pomoč in njegovo orodje, so poklicani, da služijo božjemu ljudstvu in kot taki skupaj s svojim škofom tvorijo presbiterij — duhovniški zbor, s katerim so zaupno in iskreno združeni in jemljejo nase del bremen in pastirske skrbi ter jo v dnevnem trudu vršijo. Pod oblastjo škofovo posvečujejo in vodijo delež Gospodove črede, ki jim je zaupan, predstavljajo in vsakem kraju vesoljno Cerkev in prispevajo uspešno pomoč pri izgradnji celotnega Kristusovega telesa. Vedno zaskrbljeni za dobrobit božjih otrok, naj si prizadevajo za sodelovanje pri pastoralnem delu cele škofije in tudi vse Cerkve. V moči svoje udeležbe pri duhovništvu in poslanstvu naj priznavajo svojega škofa kot pravega očeta in naj ga spoštljivo ubogajo. Škof pa naj s svoje strani smatra duhovnike za svoje sinove in prijatelje, kakor Kristus svojih učencev ni več imenoval služabnike, ampak prijatelje (Jan 15, 15). Vsi duhovniki, tako škofijski kot redovni, so priključeni škofovskemu telesu in služijo v dobrobit vesoljne Cerkve, vsak po svojem poklicu in milosti.

V moči skupnega posvečenja in poslanstva so vsi duhovniki med seboj zedinjeni v iskrenem bratstvu. ki naj se kaže v samohotni in veseli medsebojni pomoči, tako duhovni kot materialni tako pastirski kot osebni, na sestankih, v občestvu življenja, dela in ljubezni.

Za vernike, ki so jih po krstu in

nauku duhovno rodili, naj skrbijo kot pravi očetje v Kristusu. Kot vzor svoje črede naj jo vodijo in ji služijo tako, da se bo mogla z vso pravico imenovati Cerkev božja. Naj pomnijo, da s svojim vsakdanjim življenjem in s svojo skrbjo kažejo vernikom in nevernikom, katoličanom in nekatoličanom poudobro prave duhovniške in pastirske službe in da morajo pred obličjem vseh dajati pričevanje resnice in življenja ter da morajo kot dobri pastirji iskati tudi tiste, ki so bili sicer krščeni v katoliški Cerkvi, pa so opustili prejem zakramentov ali zavrgli celo samo vero.

Kakor svet vedno bolj stremi k enotnosti civilne, gospodarske in socialne organizacije, tako je potrebno, da tudi duhovniki vedno bolj povezujejo svoje napore in skrbi pod vodstvom škofov in papeža in se varujejo vsakega poskusa razkropitve, da tako ves človeški rod dospe do edinosti božje družine.“

DIAKONI

„Diakoni so na nižji stopnji hierarhije. Prejmejo polaganje rok, a ne za duhovništvo, ampak za sveto službo. Okrepčani z zakramentalno milostjo, v občestvu s škofom in njegovo duhovščino strežejo božjemu ljudstvu v službi liturgije, besede in ljubezni. Diakonom lastna služba je po odločbi pristojne oblasti slovesna delitev svetega krsta, hraniti in deliti sveto Evharistijo, v imenu Cerkve prisostvovati in blagoslovljati zakone, nositi umirajočim sveto popotnico, brati vernikom sveto pismo, ljudstvo učiti in spodbujati.

predsedovati bogoslužju in molitvi vernikov, deliti zakramentale, predsedovati pogrebnim obredom in pokopom. Določeni za službo ljubezni naj dijakoni pomnijo opomin sv. Polikarpa: „Usmiljeni in delavni naj se ravnaajo v svojem življenju po resnici Gospodovi, ki je postal služabnik vseh.“

Upoštevaajoč dejstvo, da po sedanji disciplini v latinski Cerkvi v mnogih krajih ni oseb, ki bi lahko opravljale ta opravila, tako zelo važna za življenje Cerkve, se bo mogel za naprej ustanoviti diakonat kot samostojna in stalna stopnja hierarhije. Odločitev glede ustanovitve teh diakonov bo pristojala različnim škofovskim konferencam, z odobrenjem rimskega papeža, ako se bo to smatralo kot potrebno za oskrbo vernikov. S soglasjem rimskega papeža se bo diakonat lahko podelil moškim zrele starosti, čeprav so oženjeni, pa tudi sposobnim mladeničem; a za te se mora trdno obdržati zakon celibata.“

+

S tem se zaključí tretje poglavje koncilске konstitucije o Cerkvi, ki nam utemelji in razloži na podlagi svetega

pisma in ustnega izročila dogmatični nauk o cerkveni hierarhiji.

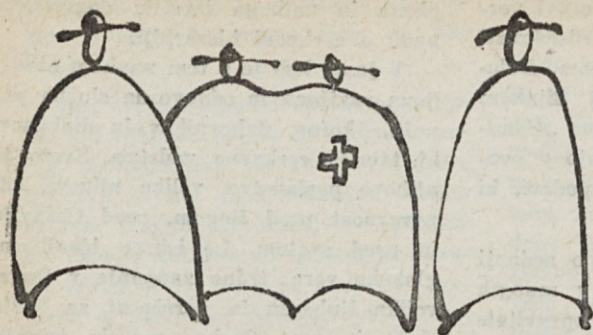
V jasni luči je s tem naukom osvetljena vzvišena in odgovorna služba papeža, škofov, duhovnikov in diakonov, ki tvorijo cerkveno vodstvo. Sveto je njihovo poslanstvo, velika njihova odgovornost pred Bogom, pred Cerkvijo in pred svetom. Le iskren idealizem, globoka vera, trdno zaupanje v Boga, velika ljubezen in gorečnost za božjo slavo in rast Cerkve morejo nagniti človeška srca, da sprejmejo nase ta jarem svetega poklica, zlasti še v teh naših nemirnih in negotovih časih. Ali pozabiti ne smemo, da je Gospod Jezus dejal: „Moj jarem je sladak in moje breme je lahko“ (Mt 11, 29). V ljubezni združeni s svojim Gospodom doživljajo člani cerkvene hierarhije od najvišjega do najnižjega, v svoji sveti službi pri vseh trudih in bridkostih tudi veliko svetega veselja, notranje tolažbe in miru.

V mesecu juliju posvečujejo škofje v mnogih krajih, tudi v domovini, nove duhovnike. V molitvi se spominjajmo enih in drugih, da jih Bog razsvetluje in potrdi v ljubezni in zvestobi.

Alojzij Košmerlj

Po tridesetih letih je molil

Nevarno bolno deklico so pripeljali v bolnišnico. Ko so jo položili na operacijsko mizo, ji je rekel glavni zdravnik: „Če hočeš, da te pozdravimo, boš morala prej zaspati.“ Deklica se začudi, potem pa pravi: „O potem pa moram prej zmoliti večerno molitev.“ (Poklekne kar na mizo in lepo moli. Oči zdravnikov so se orosile; nekaj se je zganilo v njihovih srcih. Eden izmed njih je pozneje odkrito priznal: „Po tridesetih letih sem tisti večer spet molil.“

LEMENATARJI

Na sv. Rešnjega Telesa dan smo se skupno udeležili procesije, a je bilo dosti klavarno. Drugi kraji, druge navade. Vso pot nazaj nas je namakal dež in klavrnost še povečal.

Sobota pri nas.

Sobota pri nas po važnosti nič dosti ne zaostaja za nedeljo. Kar numreč čez teden nanosimo skupaj, to v soboto spravljamo proč. Dela, ki so jih v starih, dobrih časih opravljali služabniki, so sedaj pripuščena „gospodom“ bogoslovcem.

Ob četrtna eno se odpro vrata, na katerih je napisano ime hišnega oskrbnika, in skozi nje stopi veselo on sam in jo slovesno ubere naravnost proti oglasni deski pred mežnarijatom. Tam ga navadno že čakajo radovedneži. On pogleda zviška na svoje delavce, potegne listek iz listnice,

z mogočno kretnjo izpuli pritiskavec in važno pritrdi na desko seznam pometalcev. Vse oči se zapirajo v imena. „Pa že spet jaz,“ zavzdihne ta in oni.

Pozvoní.

Skupina se počasi premakne proti kapeli. Spraševanje vesti. Marsikdo si poočita: malo sem se pojezil na hišnega, zakaj me je pa dvakrat zapored napisal za pometanje. Hišni si pa le zagotavlja: Vse sem pravično razdelil.

Obisk Najsvetejšega po kosilu brž mine. Navadno odhajamo iz kapele po vrsti, danes pa tega reda ni. Iz tretje klopi se rad predčasno poslovi kak prvoletnik in jo pobere neznano kam. Že ve, zakaj! Mežnar in njegov pribočnik bosta zdajle lovila žrtve za pometanje kapele. Kdor ta dan predolgo moli, si bo gotovo izprosila pometanje.

Izbrana četa pometačev, kakih deset se je že sprijaznila z usodo in zdaj se začne boj za metle, smetišnice in vedra. Nekateri so si že dopoldne znesli v svojo sobo vse potrebno in poskrili, ker je mogoče po nekih čudnih enačbah zelo zračnati, kdaj boš prišel na vrsto.

In zdaj se začne. Dolgi hodnik dobila v pometanje dva. Po daljšem ogledovanju jima je jasno, da je hodnik z obeh koncev enako dolg. Prvi pomet, drugi pa škropi, da se ne bi preveč kačilo. Za debelo uro je dela.

Tudi kapela je že vsa v oblakih prahu. Najprej mežnar pokrije vse dragocenosti z rdečimi cunjami, potem prestavlja s pribočnikom klopi, tretji pa pomet. Druga dva stepata zunanjo preprogo, a sila previdno, da jima ne bi ostale v rokah le luknje.

Vse je pometeno. pometachi si že otresajo prah. Hišni oskrbnik hodi zadovoljno po hodnikih. Njegov nasmech je drugačen, kot ga je imel pred oglasno desko ob četrt eno.

Počitnice 1946

Junij se je končal ves v novomašnem slavlju. Po novih mašah so se začele prave počitnice. V stari tir nismo več prišli, kajti vse se je pripravljalo na odhod v Briksen. Tam nas je čakalo počitniško zatočišče.

Povsem naravno je, da razgibanost ni mogla ostati v normalnih mejah. Pospravljanje vseh, eden od novomašnikov je imel še eno novo mašo, gostje z novih maš so odšli, novomašniki so odšli, trije bogoslovci so zboleli, kuharica je imela god, kanonik se je odpeljal v Rimini, obiskala sta nas dva

akademika, dva bogoslovca sta delala ponovno izpit iz apologetike, to pot srečnejše kot prvič, vročina nam ni pustila več mirno spati.

Avto je prišel po nas v ponedeljek, 8. junija, opoldne. Čakati je bilo treba ves dopoldne, hodili smo priganjat v garažo, Lah pa vedno: „Subito, subito!“ Tisti „subito“, ki sliči onemu „dopodomani“, se je tako zavlekel, da smo v Padovi zamudili avto. Spet je bilo treba čakati. Pa dobra volja nas zato ni minila.

Vreme je bilo lepo, pokrajina tudi, v oboje je kipelo vriskajoče petje živahnih slovenskih popotnikov.

V mraku smo „pluli“ skozi Trento, v temi skozi Bozen, v Briksen smo pa prispeli naslednji dan ob pol dveh ponoči. Vse je spalo. Spravili smo pokonci vratarja in še mi odšli spat, ne vedoč, kje smo pravzaprav.

Drugo jutro smo se razgledovali, gospod rektor je pa šel na pristojna mesta, da nas uvede.

Skraja je bilo vse osobje do nas precej zaprto, a se je dosti hitro odtajalo. Vedno več zaupanja smo bili deležni, vedno več novih prijaznosti. To se nam je posrečilo doseči s precej strogo disciplino pa s petjem.

Počitnice v Briksnu smo temeljito izrabili. Zlasti so prišli na račun gorohodci. Ti so nas navadno za več dni skupaj zapuščali. Lezli so po grebenih in špicah, spali na senikih, jedli prihranjen kruh, jabolka in slanino. Domov so nosili očnice, murke in polna sreča božje Lepote. Prav res, kogar gore zgrabijo, ga ne izpuste! S potovanj so neutrudni in zagoreli hribolazci vedeli

vedno dosti zanimivega: veselih dogodb, doživljajev, o preprostih ljudeh v skritih vasicah. . .

„Kaj? Pošteni ljudje zdaj spijo.“

„Že, že, ampak mi smo prišli iz Praglie, noter bi radi.“

Zaškrtal je ključ. Drlí smo mimo godrnjajočega vratarja v sobe. Hej, počitnice v Briksnu, sredi Tirol!

Nekateri pravijo Briksnu tudi „farško mesto“. Pa jih je tudi res precej videti — duhovnikov namreč. Lepo po naše so napravljeni: kolar, duhovniška suknja, izpod katere gledajo zlikane hlače, in navaden klobuk. Prijazni so kakor Slovenci, le da po nemško govoré in po tirolsko zavijajo.

Vincentinum.

Ura bije šest. Tisti, ki menda z odprtimi očmi spe, že ob prvih udarcih planejo pokonci, drugi se delajo vojaki kralja Matjaža, a izpod priprtih trepalnic opazujejo vestnega hišnega oskrbnika, kako pogleduje gor in dol, razprostre roke in. . . pok, pok. . . : zadnji hudomušneži dobe tako od najvišje oblasti zaželeno potrdilo, da ima njihov „osliček“ dovolj počitka. Le eden se še pomišlja: Bi, ne bi, bi — utrujen je še od nočnih govorniških vaj.

Prvi že hite v kapelo. Meh zacvili pod težko nogo največjega bogoslovca, se oglase: „Zdrava, morska Zvezda.“ Glave gojencev v prvih klopih se začudeno obrnejo. Tuje, a prijetno jim je štiriglasno slovensko petje. Tudi častite sestre prisluhnejo. Ne, nazaj ne smejo pogledati. Da pa jim je všeč naša pesem, pokažejo s tem, da

nam potem pošljejo cel zaboj jabolk. Dirigent Janez se odslej še bolj trudi z zborom.

Zadnjič popoldne je bilo. Pristopili so k oltarju: duhovnih — Tirolec v sredi, na vsaki strani pa po dva naša bogoslovca. Rožni venec je bil nemški, bogoslovske pete litanijske Matere božje so peli latinsko, v začetku, vmes in na koncu smo mi spleтали naše pesmi.

Cin, cin, cin! Pri vratih stojita najbolj navdušena hribolazca in gledata skozi prečkasta vrata, kdaj se bo prikazal stari vratar z večno čedro v ustih in ju z globokim priklonom spustil skozi. Pa bi bila res sramota, če bi sredi Tirol le doma čepeli. Gore imamo pa pred nosom. Da se le prestopiš, si že čez dva tisoč. Tudi velikanov se ne ustrašimo, saj smo bili že skoraj vsi na Kreutzenspitze, ki ima čez tri tisoč in o kateri pravi nekdo, da jo morata dva hkrati pogledati, da ji vidita do vrha.

Zdrav duh v zdravem telesu — že vrabci čivkajo na strehi. V tej zavešči so bogoslovci ustanovili telovalni krožek z dihalnimi — drugi so rekli vzdihovalnimi — vajami. Je pa krožek zaradi nepredvidenih ovir že po prvih vajah prenehal. Tako je skrb za telesno vzgojo bogoslovcev prepuščena njihovi zasebni podjetnosti.

Kjer je življenje, tam je menjavanje. Šest tovarišev, sedaj mladih du-

hovnikov, nas je zapustilo in stopilo v Gospodovo žetev. Na njih mesta že prihajajo drugi, medtem ko na prvoletniške stolčke sedajo nadebudni novinci. Kar precej jih bo. Namesto prerokovane suše je padel dež božjega blagoslova, ob katerem je drevo našega semenišča zopet ozelenelo in nastavilo nove cvetove.

Ko je zvrhan tovorni avto odpeljal naše stvari proti Tirolski, je bilo Praglie za nas konec. Stopila je na pot pozabljenja, čeprav smo lepe ure tam preživeli.

Vprašanje semenišča je postalo pereče ob odpovedi pohištva. Kaj bo z nami? 1. avgusta je treba vse pohištvo vrniti. Rektor je naredil, kar je bilo mogoče. Pisal, prosil in moledoval je na vse strani. Skušal je semenišče kam preseliti. Hoteli smo priti v Rim, obljub je precej prišlo, rešitve nobene. Že je tudi kazalo, da bodo ukinili fakulteto. Pa se je oboje rešilo: fakulteta je ostala, prostore smo dobili v brik-senškem semenišču. Prav ko smo se vrnili z božje poti, ki smo jo s tem namenom obiskali, smo dobili odgovor o tem, da je fakulteta rešena.

Kolikor smo imeli prtljage v zavodu Vicentinumu (po njem je bil nadškof Jeglič gradil škofove zavode), jo

je odveklo staro živinče iz rodu kljuset na polomljenem vozičku v semenišče. Kot vsako bitje z rodovnikom je imelo tudi to živinče spremstvo: kosmatega „furmana“ in nekega bogoslovca.

V bogoslovju so nam odkazali skoraž celotno drugo nadstropje. Vsakdo je dobil svojo sobico, katero kdo, je prefekt določil.

Ko so novomašniki odšli, smo se spraševali, kako bo Bog izpolnil to vrzel v naši skupnosti. Ob vsakem novem imenu, ki ga je kdo prinesel, je vstalo veselje. Računali smo ob koncu leta na približno pet novih. Začeli smo zanje moliti, da bi jim Bog čim lažje dal priti čez prve težave in jim čim globlje vtisnil svoj poklic. A je bilo treba moliti vedno več, kajti čim bolj se je bližalo novo šolsko leto, tem bolj je število na obzorju rastlo. Osem, deset... Ko so prišli in smo jih seštel, jih je bilo štirinajst! Dva sta šla potem naprej v Rim. V drugem nadstropju je zmanjkalo prostora, pet bogoslovcev je moralo v tretjega.

Vse je bilo pripravljeno, čakali smo le še 1. oktober, ko bo rekolekcija — tihi začetek tihega, vztrajnega in krepkega dela za božji cilj.

Branko Rozman

Večerna molitev točno ustreza jutranji

Tok božje ljubezni na ta način steče skozi oba konca mojega dneva kakor električni tok skozi anodo in katodo. Očiščuje od vsakega greha in s svojo milostjo posvečuje ves moj sveti dan. Kajti tako pred Gospodom v nekaj minutah vidim jutro in pregledam večer; trenutke, kraje, okoliščine, osebe, ves mali film tega današnjega dne. (Stéphane Laubarède S. J.)

SPOMINI POROČEVAVCA IZ KRISTUSOVIH ČASOV

Napisal:
p. J. M. Heredia, S. J.
Prevedel:
Franc Kremžar

Pot skozi puščavo me je hudo zdelala. Potreben sem bil daljšega počitka. Pa tudi mudilo se mi ni nikamor. Samuelova pristava je bila kot nalašč, da sem na njej mogel nekaj dni spokojno počivati.

Kakor sem že rekel, je Hebron med najstarejšimi mesti na svetu. Poln je starih spominov. S tako dobrim vodnikom kot je Samuel sva v nekaj dneh obhodila kraj in okolico. Mimogrede me je po malem seznanjal z Izraelovo zgodovino ter mi razlagal prerokbe, katere sem komaj po imenu poznal.

Neko popoldne sem jo sam mahnil po dolini proti Mambri, kjer sta grobova očeta Abrahama in njegove žene Sare.

Naletel sem na gručo pastirjev. Pravkar so pomolzli kožo in zdaj iz rogov pili peneče mleko, zraven pa prigrizovali smokve in suhe datlje. Ko me zagledajo, me najstarejši, ki je bil Samuelov pastir, ljubeznivo povabi, naj prisedem in jem z njimi. Rad sem sprejel povabilo.

David — tako je bilo pastirju ime — me je ogovoril: „Prišel si v trenutku, ko sem mladcem pripovedoval zgodbo, ki se je zgodila pred tridesetimi leti.“

„Nadaljuj, nadaljuj, dragi David,“ sem odgovoril, „povesti starih ljudi s srcem poslušam. Od teh se človek zmeraj kaj nauči, celo kadar pripovedujejo bajke.“

„Ne zameri, rabi,“ je odvrnil pastir. „Kar sem pripovedoval, je resnična zgodba, kateri sem bil sam priča v hiši Zaharijevi, ki je bil starejši brat mojega gospodarja Samuela.“

„To bo pa še boljše!“ sem se posmejal. „Le kar povej to resnično zgodbo! Če bo zanimiva, kar upam, da bo, jo zapišem v svoje spomine.“

„Takrat sem bil star štirideset let,“ je povzel pastir, „danes jih imam pa sedemdeset. Živel sem v Zaharijevi hiši. Čeprav je bil mutast, je Zaharija vseeno opravljaj službo v templju, ker je bil duhovnik. Nekega jutra me pokliče gospodarjeva žena Elizabeta in mi pravi:

„David, ti si možak, na katerega se brez skrbi zanesem. Rada bi ti nekaj naročila. Moja nečakinja Marija, žena Jožefova iz Nazareta, je zdaj v Jeruzalemu in bi me rada prišla obiskat. Vzemi najboljšega osla in se oglasi v Fanelovi hiši, tam jo boš našel. Povej ji, da sem te jaz poslala. Potem jo skrbno spremi do sem. Spotoma se v Betlehemu odpočijta.“

Čeprav nisem vedel, kako se bo pastirjeva zgodba končala, sem ga vseeno poslušal. Slutil sem, da bo res zanimiva.

„Vse sem tako naredil, kakor mi je naročila gospodinja,“ je nadaljeval pastir. „In ni mi bilo žal. Marija je bila takšna mladenka, kakršne še svoj živ dan nisem videl. Ne samo zato, ker je bila tako lepa, da ni mogoče povedati, ampak tudi vse njeno vedenje! Polna mline je bila, in utelešena dobrotljivost! Oči je imela tako krotke, glas ji je tako lepo zvenel! Zlasti pa me je vsega prevzela njena dobrosrčnost, brž ko je spregovorila z menoj. Stopila sva na pot. Skrbno sem pazil na njo. Med potjo me je spraševala o krajih, skozi katere sva popotovala in v katerih, je živel kralj David, dokler je bil še pastir.“

„Ali je bil David v Hebronu doma?“ ga vprašam.

Starec me je tako debelo pogledal, kakor bi se bil prestrašil moje nevednosti. Potem je pa odgovoril:

„Tisto pa ne, rabi! Iz Betlehema je bil. Se ne spominjaš?“ Ne da bi čakal mojega odgovora, je nadaljeval: „Kot deček je prihajal v te hribe past svoje črede. Mladenka (Marija) me je spra-

ševala o moji ženi in otrocih. Naročila mi je, naj jih pripeljem k njej, ko prideva k Elizabeti, ker bi jih rada spoznala. Končno sva prišla domov. Moja gospodinja, ki je bila že stara, jo je nestrpno čakala pod vinsko brajdo. Najprej ji je dala poljub miru, jo objela, nato pa začela prepevati in jo blagrovati. Nazadnje se je gospodinja zgrudila pred njo na kolena.“

„Kaj pa mladenka?“

„Tudi ona ji je odgovorila s petjem in govorila je visoke besede, ki jih nisem razumel. Zdelo se mi je, da se je Bogu zahvaljevala za dobrote, katere ji je bil storil, in ker se že spolnjuje, kar je bil obljubil našemu očetu Abrahamu.“

„No, in? Ali je to vse?“ sem vprašal, ker me je pastirjeva povest nekoliko razočarala.

„Kmalu nato,“ je mirno nadaljeval pastir, „je moja gospodinja, čeprav je bila že sedemdeset let stara, dala življenje sinu. In tedaj je moj gospodar Zaharija spet spregovoril.“

„In kakega drugega čudeža ni bilo?“ sem vprašal maloverno in posmehljivo.

„Za takrat je to bilo vse,“ je nadaljeval David. „Ampak nekaj mesecev nato se je zgodilo nekaj prav posebnega. Bila je strašno mrzla noč proti koncu decembra. Ker smo s čredami hodili za pašo, smo jih prignali skoraj do Salomonovih ribnikov. Pastirji smo šli prenočevati v 'neko votlino v Etamu. Bilo je okoli tretje nočne straže, to se pravi okoli treh proti jutru po naše. ko je vso votlino napolnila bleščeča

svetloba, in prikazal se je angel. Strah nas je prevzel, dasi nismo plašljivi. „

„Pač pa ste bržkone bili pijani...“ sem že hotel ziniti, ker tej preprosta pastirjevi povesti nisem maral verjeti. Ko pa sem videl, kako je možak reser in kako spoštljivo ga poslušajo drugi pastirji, sem rajši požrl zbadljivo opazko.

Pastir David pa je nadaljeval: „Tedadaj nam je angel rekel: ‘Ne bojte se; zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod. In to vam bo znamenje: Našli boste dete, v plenice povito in v jasli položeno.’“ (Pisateljeva opomba: Vse besede, tiskane s takimi črkami, so vzete iz svetega pisma. Vse drugo besedilo pa nima večje veljave, kakor le tisto, ki mu jo je dal pisec teh ‘Spominov’ — Ben Hered.)

„No, ali ste našli Zveličarja v plenicah?“ sem vprašal in komaj zadrževal smeh zaradi preprostosti teh ljudi.

„Še tisti trenutek smo vstali,“ je spet povzel pastir, „in odhiteli v Betlehem za veliko lučjo. Lahko si misliš, kako smo bili presenečeni, ko smo v neki votlini, kjer je bil hlev, res našli Dete, o katerem nam je govoril angel. Ležalo je v jaslilih.“

„In to da te je tako začudilo?“ sem posmehljivo vprašal.

„Kaj bi me tudi ne!“ je odvrnil pastir. „Saj smo vsi stmeli, da smo ob tej uri in v takem prostoru, polnem svetlobe, našli pravkar rojenega otroka, povitega v plenice, ne v otroški zibelki, ampak položenega v jasli, kjer žre živina. Mene je še prav posebno prese-

netilo, da je otrokova mati bila prav tista mladenka, katero sem pred nekaj meseci spremljal na gospodarjev dom. V tistem hlevu je bila Marija, žena Jožefa Nazarenskega, bitje, da popolnejšega še nisem videl. Vsa je žarela od same sreče.“

David je te besede tako prepričevalno povedal, da mi je porogljivi nasmeškar zamrl na ustnicah. Ne, ta mož ne laže! Govori iz vsega prepričanja. Zakaj bi torej ne verjel njegovemu pričevanju? Ker sem hotel vso zadevo natančneje dognat, sem za zdaj samo vprašal:

„Kaj je bilo pa potem?“

„Čez nekaj časa so prišli z Jutrovega nekaki modri, povprašujoč: „Kje je judovski kralj, ki je rojen?“ Pravili so, da so v daljni deželi videli zvezdo, katere je tudi nam svetila tisto noč, ko se nam je prikazal angel. Rekli so, da so ga prišli molit.“

„Ampak torej,“ sem poizvedoval, tisti otrok ni bil samo Odrešenik, marveč tudi kralj?“

Ker sem vedel, kako je bil Herod častihlepen in krvoloč, zato pastirju nisem verjel. Kako naj bi bil Idumejec dopustil, da bi mu bil kak kralj stopil na pot, ne da bi krvolok spet zagrešil kako grdobijo?

A prav tedaj je pastir nadaljeval: „In Herod se je prestrašil in ves Jeruzalem z njim. In zbere vse velike duhovnike in pismouke ljudstva in jih izprašuje, kje bi bil Kristus rojen.“

„Kaj pa so odgovorili?“ sem ves radoveden spraševal.

„Vsi so mu brez obotavljanja pove-

dali, da v Betlehemu v Judeji, kakor je pisano po preroku Miheju, da bo od ondod izšel vojvoda, ki bo vladal ljudstvo Izraela," je povedal pastir.

„Ali je bil Herod s tem zadovoljen?" sem silil vanj.

„Seveda ni bil," je dejal starec. „Modrim je naročil, naj mu sporoče, ko najdejo novega kralja, da se mu pride še sam poklonit."

„Pa se je Herod res šel pokloniti temu kralju?" sem se zasmejal.

„Po pravici se smeješ, rabi," je odvrnil David. „Podli Herod se ni želel kralju klanjati, ampak ga je hotel umoriti."

„In ga je umoril?" sem vznemirjen vprašal.

„Najbrž ga je umoril. Herod je namreč poslal svoje vojake. In ti divjaki

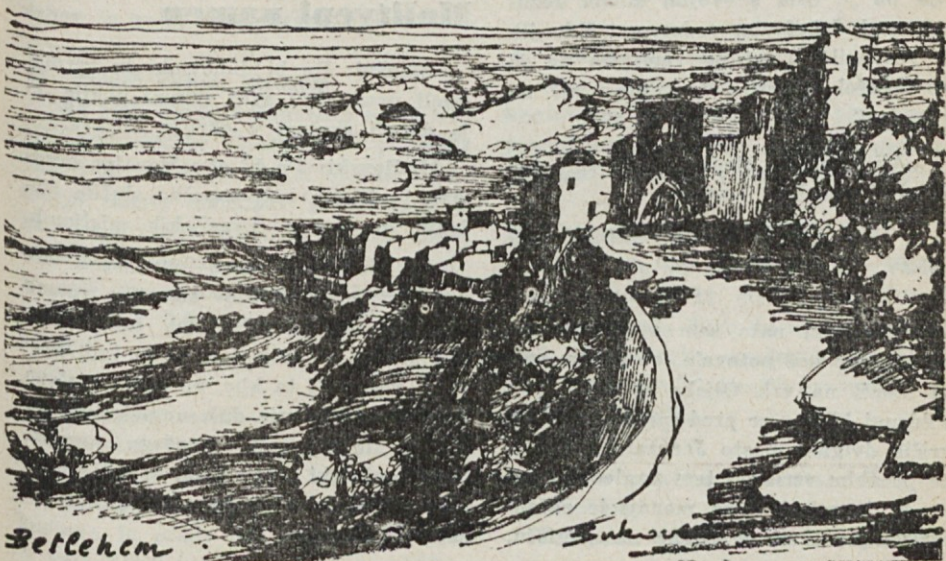
so v Betlehemu in po okolici pomorili veliko veliko otrok."

Močno sem bil razočaran ob misli, da je ta komaj rojeni kralj tako žalostno končal, prav ko sem komaj začel upati vanj, da bi bil res on pričakovani Izraelov vojvoda. Zato nisem znil nobene besede. Vsi smo molčali, ko se je oglasil drug pastir, tudi že prileten:

„Če ne zameriš, rabi, ti pa jaz povem, kako se je v resnici zgodilo."

„Rad," mu pravim, „le povej, kar veš."

„Doma sem iz Betlehema," je začel Dan; tako je bilo pastirju ime. „Bil sem sosed tiste hiše, v kateri sta takrat prebivala Jožef Nazarenski in njegova žena Marija. Bil sem priča, ko so ga prišli obiskat oni Modri, o katerih

je pravil David. Takrat sem bil star dvajset let. Vselej sem ji rad ustregel, kadar je česa potrebovala. Zakaj bila je angelsko bitje, kakor je prav dobro povedal David. Nekega jutra na vse zgodaj, bilo je nekako ob dveh, zaslišim ropot iz sosednje hiše, ki je bila Jožefova. Vstanem in grem pogledat kaj je. Jožef je držal osedlano oslico, Marija z otrokom v naročju pa je sedela na živali. Pristopim. A Jožef me prosi, naj bom tiho in naj grem kar počivat. Luna je sijala. Marija pa me je tako pogledala, kakor bi mi hotela zabičati, naj ubogam njenega moža. Njen pogled mi je bil ukaz. Odšla sta, ne da bi ju kdo opazil. Okoli poldneva pa so prišli herodovci. S trobentami so vsem materam naročali, naj svoje otroke, ki so stari manj ko dve leti, prinesejo v hišo, katera je imela veliko dvorišče. Tam notri so hudobe zaprli in poklali kakih trideset otročičev... Marija pa je ušla s svojim sinom Jezusom pod Jožefovim vodstvom. Kdo jih je posvaril? Tega ne vem. Da pa je otrok ušel smrti, o tem prav nič ne dvomim.“

„Ali o tistem otroku potem nisi več slišal?“ vprašam Dana.

„Nikoli več nisem slišal govoriti o Njem,“ mi je zatrdil Dan.

Nekaj dni nato sem s Samuelom, ko sva vso noč potovala, ob prvem svitu stopil na vrh Oljske gore... Kak poldrugi kilometer pred menoj se je na gričih dvigalo mesto Jeruzalem. Nikoli ne pozabim vtisa ob tem pogledu! Sonce, ki je vzhajalo za menoj, je začelo razsvetljevati zlate strehe na svetišču,

ki se je kakor težka gmota iz prebelega marmorja vzpenjalo proti nebu. Ni se mi zdelo vredno, da bi si ogledoval še ostali del mesta. Ves moj duh, ki mi je žarel iz oči, je bil na Gospodovem templju, simbolu moje vere in mojega naroda. Nisem niti pobožen niti rodoljuben človek. Vendar se nisem mogel ubraniti, da bi mi ne bila kleknila kolena in solze ne zalile oči, ko sem zaslišal glas duhovniških tromb in zagledal, kako se je iznad tega kraja začel počasi dvigati beli dim jutranjih daritev.

Tistikrat sem se, kakor še nikoli, žutil globoko vernega in do dna srca Juda. Jahvejevo veličanstvo me je skrušilo; iz narodnega ponosa pa sem na ves glas zaklical: „Ni Boga, kakor je Izraelov Bog!“

(Bo še)

Molitveni namen

Splošni: Da bi duhovniki in verniki imeli pred očmi svoj skupni poklic, ki je doseči svetost v okrilju Cerkve.

Misijonski: Da bi obveščevalna sredstva ysak dan bolj uspešno služila širjenju evangelija v azijskih misijonih.

Za slovensko domovino: Sveti oče nam priporoča molitev za večjo vnemo pri lastnem posvečevanju, tako klera kot laikov. — Bog daj, da bi tudi Slovenci razumeli ta klic, ne samo v slavo božjo in zveličanje duš, ampak tudi za rešitev in ohranitev našega naroda. Saj pravi neki pisatelj, da narodi toliko časa živijo, dokler so zmožni dati iz sebe — svetnike.

SVETOVNE NOVICE

● Svetovni kongres za katoliški tisk

Osmi svetovni kongres za katoliški tisk bo leta 1968 v Berlinu. Na njem bodo obravnavali različne probleme ob izvedbi koncilskega odloka o sredstvih družbenega obveščanja. Za pripravo na ta kongres so v Nemčiji ustanovili odbor, ki bo deloval v tesnem stiku z mednarodno zvezo za katoliški tisk.

● Afriška Cerkev počasi raste

Število katoličanov v Južnoafriški republiki se je v obdobju od 1964 do 1965 povečalo za 51.126 oseb. Katoličanov je sedaj v tej deželi 1.153.617.

● Pomoč slepim otrokom

Na željo vlade v Tanzaniji so se misijonarji družbe Maryknoll, posvetili vzgoji in izobrazbi slepih otrok. S pomočjo raznih dohodkov gradijo zavod za specializacijo učiteljev, ki bodo slepe otroke pripravljali za vključitev v redne šole. Po uradnem štetju je v Tanzaniji nad 7.000 šoloobveznih slepih otrok.

● Kongres nemške delavske mladine

Na letošnji binkoštni praznik je bil v Essenu (Nemčija) prvi kongres nemške krščanske delavske mladine. Na kongres je prišlo nad tristo delegatov iz vseh delov nemške zvezne republike.

Zaključne kongresne prireditve se je udeležilo 25.000 mladih delavcev.

● Pridiganje v Kanadi

V kanadski škofiji Quebec so z uspehom izvedli nov način za izdelavo pridig. Skupina 25 redemptoristov in kapucinov je, razdeljena v odbore, izdelala vrsto pridig, o katerih so razpravljali potem vsi člani skupine. Besedila so razposlali posameznim župnijam kot priročnik za nedeljske pridige. V bodoče se bodo pri izdelavi teh besedil posvetovali tudi z laiki.

● Italijanski obrednik

Glavni svet italijanske škofovske konference je odločil, naj z binkoštnim praznikom duhovniki začnejo uporabljati mali obrednik v italijanskem jeziku.

● Filmski teden v Španiji

Od 17. do 24. aprila je bil v Valladolidu v Španiji 11. mednarodni filmski teden za verske filme in filme, ki označajo človečanske vrednote. Nanj so prišli predstavniki desetih evropskih dežel in iz Amerike.

● Nova teološka fakulteta v Južnem Vietnamu

V Dalatu v Južnem Vietnamu so odprli novo teološko fakulteto papeškega

zavoda sv. Pija X. Slovensnost je vodil apostolski delegat v Vietnamu msgr. Palmas. Kongregacija za semenišča je novemu zavodu podelila pravico, da more podeljevati licenco in doktorat iz teologije. Novi fakulteti, ki jo vodijo jezuiti, je priključeno središče za raziskavanje in študij o nauku, zgodovini in običajih različnih verstev v Vietnamu.

● Zakaj manj kot polovica?

Na četrtem zasedanju II. vaticanškega koncila je prišlo v Rim 82 škofov iz držav za železno zaveso. To je manj kot polovica. Vsem škofom sta dovolili Jugoslavija in Vzhodna Nemčija, da so se mogli udeležiti koncila. Poljskih škofov je bilo na zaključnem zasedanju 36.

● Ekumenski samostan

V Ehrlachu v Avstriji so ustanovili ekumenski (svetski, vesoljni) samostan. Ustanovilo ga je osem katoliških in osem protestantskih laikov. Benediktinski menihi, ki bodo v samostanu, so iz Avstrije, Nemčije, Danske in Švedske. Pobudo je predvsem podprl protestantski škof dr. May. Samostan naj bi s pomočjo molitve, premišljevanja in skupnega življenja prispeval k zbližanju različnih ver, zlasti krščanskih.

● Spominske znamke

Belgijske pošte so izdale vrsto spominskih znamk za 75. obletnico socialne okrožnice Leona XIII. Rerum novarum. Pobudo so izvedli na podlagi predloga, ki ga je stavilo belgijsko krščansko delavsko gibanje.

● Krščanska vzgoja zagotovljena

Francoski škofje so objavili načela, ki naj v bodoče veljajo za krst otrok. V dokumentu trdijo, da Cerkev more podeliti krst novorojenim otrokom samo, kadar je moralno prepričana, da bodo prejeli krščansko vzgojo.

● Nove veroučne knjige

Nemška škofovska konferenca je sklenila pregledati vse veroučne šolske knjige z namenom, da odstrani iz njih vse, kar ne odgovarja ekumenskemu duhu.

● Sedem sto prostovoljcev

Nemška katoliška Cerkev je poslala od leta 1959 dalje nad 700 laičnih prostovoljcev v afriške in azijske države, ki so na poti razvoja. Načrt so izvedli s pomočjo dobrodelnih ustanov nemških škofij „Misereor“.

● Komunisti izkoriščajo

Neapeljski nadškof (Italija) je prepovedal duhovnikom in katoliškim organizacijam, da bi sodelovali pri gradnji spomenika, ki ga komunisti nameravajo postaviti v spomin pokojnega papeža Janeza XXIII.

● Na univerzi v Salamanki

Prvič v zgodovini je protestant, dr. J. Cardona govoril na papeški univerzi v Salamanki (Španija). Predavanje je imel v okviru ekumenskega središča Janez XXIII.

● Razgovor z masoni

Predsednik Kolumbovih viteзов (ZDA) zelo odobrava mnenje, da je treba tudi z masoni začeti razgovor.

● **Rekordna pomoč lačnim v Indiji**

Pavel VI. je v začetku tega leta prosil ves svet, da pomaga lačnim v Indiji. Na Holandskem so škofje in cerkvene organizacije prosili rojake, da pomagajo stradajočim. Odziv je presegel vsa pričakovanja. Že prvi dan so Holanci darovali 5 milijonov dolarjev. Tudi drugje so se ljudje velikodušno odzvali in podprli dobrodelno akcijo. Nabirka za pomoč Indiji, ki jo je organiziral vatikanski dnevnik L'Osservatore Romano je že sredi marca preseгла 5 milijonov in pol dolarjev.

● **Zakaj?**

Na Madžarskem so komunistične oblasti zaprle tri duhovnike v kraju Bicske, ker so po nedeljski maši spravevali otroke katekizem.

● **Brezverci na novem koncilu**

Letos, 27. novembra, bo na Nizozemskem „Dušnopastirski koncil“. Udeležili se ga bodo katoličani, nekatičani in neverniki.

● **Na Slonokoščeni obali**

Afriška država Slonokoščena obala je dobila prvo kongregacijo za redovne sestre domačinke z imenom „Naša ljuba Gospa miru“. Nova kongregacija ima materno hišo v Moosouu pri Bassamu.

● **Verouk po koncilu**

V Gradcu (Avstrija) se je v začetku aprila t. l. zbralo nad 500 katehetov, ki so razpravljali o poučevanju verouka v pokoncilski dobi. Poudarili so, da mora pouk katekizma usposobiti učenca za razgovor s svetom in da mu mora zbuditi zavest odgovornosti za rast božjega kraljestva v svetu.

● **Jugoslovanski škofje**

V Jugoslaviji je 6 nadškofij, 14 škofij in 5 apostolskih administratur.

Slovenija: Ljubljana — nadškof dr. Jože Pogačnik; Maribor — škof dr. Maksimilijan Držičnik; apostolska administratura v Kopru — administrator škof dr. Janez Jenko.

Hrvatska: Zagreb — nadškof dr. Franjo Šeper; Hvar — nadškof msgr. Miho Pušić; Krk — nadškof dr. Josip Srebrnič (Slovenec); Zadar — nadškof Mate Garković; Senj — škof dr. Viktor Burić; Dubrovnik — škof dr. Pavel Butorac; Split — škof dr. Franjo Franić; Djakovo — škof msgr. Bäuerlein; Pazin — škof dr. Dragutin Nežić; Šibenik — škof msgr. Josip Arnerić. — Pomožni škofje na hrvatskem ozemlju: v Zagrebu dr. Franjo Salis-Sevis, dr. Josip Lach, msgr. Franjo Kuharić; na Hvaru msgr. Celestin Bezmalinović; v Zadru msgr. Marijan Oblak; na Krku dr. Karmelo Zazinović; v Senju msgr. Josip Pališić; v Dubrovniku msgr. Ivan Gučić; križevski pomožni škof vzhodnega obreda v Ruskem Krsturu dr. Joakim Segedij.

Srbija: Beograd — nadškof dr. Gaborijel Bukatko, on je obenem tudi administrator križevske administrature vzhodnega obreda; Subotica — škof dr. Matiša Zvekanović.

Ostali kraji: Sarajevo — nadškof dr. Marko Alaupović; Mostar — škof dr. Peter Čule; Banja Luka — škof msgr. Alfred Pichler; Skoplje — škof dr. Smiljan Čekada; Bar — nadškof in primas Srbije msgr. Aleksander Tokić; Kotor — administrator msgr. Gracija Ivanović.

SLOVENC V SVETU

● Avstrija

Tudi v Avstriji, kot v ostalih državah Zahodne Evrope, je veliko novih delavcev iz Slovenije. V zadnjem času je prišlo veliko slovenskih fantov in deklet tudi na Tirolsko. Samo v eni tovarni blizu Inomosta je zaposlenih okoli 50 Slovenk. Škof v Innsbrucku (Inomost) msgr. Pavel Rusch je naročil ravnatelju škofijske dobrodelnosti ustanove Karitas msgr. dr. Jožefu Steinkelderju, da organizira dušnopastirsko službo v škofiji za delavce iz Slovenije in ostalih delov Jugoslavije. Slovenci so imeli prvo slovensko mašo v Rumu. Udeležili so se je vsi, ki so zaposleni v tem kraju ter iz krajev Sollbad—Hail in okolice Innsbrucka.

● ZDA

Dve novi slovenski maši. Pri rev. Leopoldu Miheliču (Denver, Colorado, 4695 Pearl Str., ZDA) sta izšli dve novi slovenski peti maši, ki ju je napisal msgr. Gregor Zafošnik, profesor glasbe in stolni organist ter pevovodja v stolnici v Mariboru. Prva je Kratka slovenska maša, druga pa je napisana v čast sv. Tereziki.

Washington. Letos 9. januarja je bilo prvič, da so imeli Slovenci svojo službo božjo. Okoli 130 se jih je zbralo. Malo prej, meseca oktobra pa jih je pritegnila umetniška razstava, ki jo je organiziral akad. kipar France Gorše. Rojaki obžalujejo, da se niso že prej srečavali pri slovenski maši in pri drugih prireditvah.

● Brazilija

Delo slovenskega misijonarja v Braziliji. Brazilski dnevnik „Diario de S. Paulo“ je v dneh 4. in 7. aprila t. l. objavil obširno poročilo o delu slovenskega rojaka, salezijanskega misijonarja Ernesta Saksida, ki ga vrši v korist zapuščenih otrok, sinov znanih brazilskih favel (v Argentini Villa miseria). Celostransko poročilo v časopisu velikega formata prinaša tudi šest slik, ki ponazorjujejo njegovo delo (npr. s siroti v naročju, misijonar pri razdeljevanju šolskih potrebščin svojim gojencem in druge). Članka imata naslova: 'Vstajenje zapuščenih, cilj velikih misijonskih sanj; in drugi: Na obrobju Brazilije (na meji z Bolivijo) je misijonar začel delo za socialno uveljavljanje revnih. Našemu rojaku, misijonarju Ernestu Saksidi, želimo veliko blagoslova pri dosegu cilja ter da bi mogel svojo ljubezen do bližnjega, saj v njem gleda pričujočega Boga (tako dopisnik), razširiti do sleherne favele svoje ga delokroga.

● Kanada

Na slovenskem letovišču v Torontu je bil začetek letošnje sezone na biskopsko nedeljo, 29. maja. Naslednji večji prireditvi sta bili: dne 12. junija

nova maša Franceta Turka, ki je po maši tudi vodil telovsko procesijo, in dne 3. julija katoliški dan. O teh dveh praznikih bomo poročali kasneje.

V Torontu je bil na obisku skopljski škof dr. Smiljan Čekada. Obiskal je tudi slov. lazariste. Predvsem zato, ker so trije prej delovali v tje-govi škofiji. Škof potuje po Kanadi in ZDA v glavnem zaradi zbiranja darov za zidove nove stolnice v Skoplju, ker je prejšnjo porušil zadnji potres. Sedaj imajo katoličani mašo v leseni cerkvici, ki jo je skopljskemu škofu darovala nemška Karitas. Obe slovenski župniji sta škofu za njegovo cerkev izročili kot dar slovenskih vernikov 650 dolarjev. Škof je bil daru vesel. Dejal je, da je tudi v domovini ljubljanska nadškofija darovala več kot vse ostale katoliške škofije v Jugoslaviji skupaj.

● Francija

Slovenci s področja Merlebacha bodo v avgustu imeli šestdnevno romanje v Lurd z romarskim vlakom škofije Metz. Pred tem, 30. maja pa so romali k Mariji pomagaj z Brezij v Habsterdick.

● Avstralija

Prihod šolskih sester. Slovenske šolske sestre — frančiškanske sestre Brezmadežne, ki so jih pred vojno doma imenovali „bistriške šolske sestre“ so prišle v Melbourne letos na cvetno nedeljo. Po nedeljski maši je p. Bazilij blagoslovil Slomškov dom, kjer bodo stanovale. Sestre bodo v Melbournu oskrbovale otroški vrtec, vodile Slomškovo šolo, obiskovale bolnike po domovih in bolnišnicah, skrbele za otroke

v primeru bolezni matere ali smrti v družini. Sestrsko redovno družino v Slomškovem domu sestavljajo naslednje sestre: Romana Toplak, dolgoletna provincialka, rojena v Brengovi, s. Silvestra Ifko, predstojnica Melbournske družine, rojena v Srednji Bistrici, Ema Pivk, rojena v Gorici, Hilarija Šanc rojena v Padežu in Pavla Kavčič rojena v Sovjaku pri sv. Juriju ob Ščavnici.

● Trst

Nova hiša za duhovne vaje. Z mesecem junijem so odprli v Trstu novo hišo za duhovne vaje. Napovedanih je bilo že 12 tečajev duhovnih vaj za razne stanove. Začetek novega tečaja je bil 24. junija.

Svetoletno romanje v tržaško stolnico. V nedeljo, 24. aprila so romali v stolnico sv. Justa verniki iz župnije Opčine, Trebče in Repentabor. 8. maja so romali iz Proseka, Kontovela in Sv. Križa. Zadnje romanje je bilo 15. maja iz župnij Dolina, Katinara, Bazovica, Rievanje, Boršt, Boljunc in Mačkovlje.

● Gorica

Nedelja za Goriško Mohorjevo družbo. Z namenom, da bi se rojaki na Goriškem in Tržaškem znova navdušili za Mohorjevo družbo v Gorici, je odbor Družbe za letošnjo belo nedeljo organiziral posebno akcijo, ki je obstajala v tem, da se je pri vseh slovenskih službah božjih govorilo o pomenu te družbe, med verniki pa razdelili letaki z vabilom, da postanejo člani družbe, ki je istočasno cerkvena bratovščina obdarjena z mnogimi od-nostki.

NOVICE iz SLOVENIJE

● **Zborovanje 150 duhovnikov.** V sredo po Veliki noči sa je zbralo več kot 150 duhovnikov v veliki predavalnici teološke fakultete, da bi skupaj s svojim nadškofom preučevali koncilске odloke o pastirski službi škofov, o službi in življenju duhovnikov in o duhovniški vzgoji. Predavali so jim: gen. vikar dr. Stanko Lenič in bogoslovni profesorji dr. Fajdiga, dr. Oražem in dr. Strle.

● **Ekumenske šmarnice.** Letos so v Sloveniji brali šmarnice z naslovom „Mati krščanske edinosti“. Šmarnice je sestavilo več avtorjev. Spremno besedo pa je napisal mariborski škof dr. Maksimilijan Držeknik.

● **Dekanija Ljubljana — mesto.** Arhidiacon (dekan): stolni kanonik prof. Franc Glinšek. Stolna župnija (3.187), župnik — vikar: prof. Franc Glinšek; Sveti Jakob (5.670), žup. upravitelj dr. Stanislav Perčič; Sveti Peter (15.114), Vikar nam. č. kanonik dr. Pavel Simončič; Marijino Oznanjenje (14.000), žup. uprav. p. Benjamin Tomšič, OFM; Trnovo (11.876), žup. upravitelj prof. Franc Fric; Spodnja šiška (17.875), žup. vikar: p. Engelkart Štucin, OFM; Sv. Ciril in Metod (12.214), žup. uprav. p. dr. Roman Tominec, OFM; Vič (Sv. Anton — 11.668), žup. uprav. p. Pavel Krajnik, OFM; Sv. Družina v Mostah

(8.269), žup. upravitelj Jakob Turšič, SDB; Rakovnik (4.600), župnik vikar Egidij Dolinar, SDB; Kodeljevo (4.500), žup. vikar Franc Levstik, SDB; Štepanja vas (2.352), žup. vikar: p. Hilarij Felicijan, OFM Cap.; Koseze (5.637), žup. uprav. Jože Bertoncelj; Dravlje (3.069), žup. uprav. p. Alojzij Štrubelj, DJ.; Sv. Križ (15.000), žup. uprav. Miroslav Perme. Sv. Trojica (5.000), žup. upravitelj prof. Jože Košir.

● **Na Svete Višarje so romali.** 2. maja so slovenski bogoslovci romali k Materi božji na Svete Višarje. Ob Marijinem oltarju so somaševali predstavniki profesorjev teološke fakultete, vodstva semenišča in bogoslovcev s prodekanom prelatom dr. Fajdigom na čelu.

● **V Sloveniji sta izšli dve slovenski maši,** zložil ju je msgr. Gregor Zafošnik, stolni organist in pevovodja v stolnici v Mariboru: 1. „Kratka slovenska maša“ ima skraćeno besedilo Slave in Vere; 2. „Maša v čast sv. Tereziki“, kjer je v celoti uporabljeno slovensko besedilo, je za spoznanje bolj zahtevna.

„Obe se bosta prepevali v domovini in po svetu, kjerkoli imamo Slovenci svoje zборе. Dobro donita in po domače.“ (Dr. L. Puš v A. D. 9. septembra 1965, str. 172.)

Obe maši je razmnožil Rev. Leopold

Mihaelich, 4695 Petrl St., Denver Colorado. 80216, USA. Pri njem se morejo skladbe naročiti.

● Janez Jalen umrl. 12. aprila je v Ljubnem na Gorenjskem umrl duhovnik in pisatelj Janez Jalen. Pogrebne obrede je opravil sam ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik.

Rodil se je 26. maja 1891. na Rodinah, župnija Breznica. V duhovnika je bil posvečen leta 1915. Kaplanoval je: Srednja vas v Bohinju, Črnomelj, Stara Loka, Trnovo v Ljubljani. Od leta 1921 do 1933 katehet v Ljubljani-Mostu. Od leta 1948 žup. upravitelj v Gra-

hovem pri Cerknici; v Ljubnem pa od leta 1957 do smrti.

Pisatelj Jalen je napisal več knjig: „Jalnovi junaki so velikani plemenitosti po sreč. Marko bo mladega človeka zmeraj osvojil in navdušil, Pavla zmeraj prevzela, Ančke, Polonce in Minice itd. pa zmeraj razveselile in plemenitile. Skratka, njegov svet učinkuje tako sončno in zdravilno, da je vredno hoditi v ta visoki višinski svet“.

● Na Belo nedeljo popoldne je bilo že zgodaj pred četrto uro vse živo okoli stolnice. Ob izredno lepem vremenu so privozili v Ljubljano posebni vlaki in:

Ob zlati maši raj. duhovnika in pisatelja Janeza Jala. Od leve proti desni: Ignacij Skoda, Anton Petrič, Janez Jalen, Franc Sekovanič, Kristijan Cuderman in Janko Zagar-Sanaval

avtobusi, polni svetoletnih romarjev. Ta dan so bile na vrsti dekanije Zagorje, Leskovec in Višnja gora. Stolnica ni mogla sprejeti vseh, zato so napolnili tudi škofijsko dvorišče, ki je bilo ozvočeno, mnogi pa so postajali pred cerkvijo. Sodelovanje vernikov pri maši je bilo odlično. Poleg dovršenega ljudskega petja se je oglašal s kora tudi zelo mogočen zbor, ki so ga sestavljali Zagorjani, Radečani, Čemšeničani in Izlačani. Zagorski ključar je ob koncu prisrčno pozdravil nadškofa.

● V nedeljo, 24. aprila, dopoldne je odšel g. nadškof k znani dolnjski božjepotni cerkvi Marije vnebovzete pri Novi štifti, ki velja za najlepšo dolnjsko cerkev. Tja so prišli romarji iz dekanij Ribnica in Kočevje, pridružil se je tudi nekaj belokranjskih župnij. Nedelja je bila po deževnem tednu kot umita. Iz vseh strani so hitele množice v hrib, iz sodraške župnijske cerkve je krenila dolga spokorna procesija. Pred cerkvijo je bil pripravljen odar, na njem oltar, obrnjen k ljudem. Ves prostor je bil okrašen in spremenjen v velikansko cerkev, ki je mogla sprejeti 7.000 romarjev. Čudovit je bil pogled na to množico, ki je enodušno pela in molila. Božje sonce je obsvetilo odprte velike ciborije, ko je nadškof posvetil božji kruh za vse navzoče. Pet duhovnikov je dolgo delilo obhajilo. V cerkvi so spovedovali v pozne popoldanske ure. Ker je bil prostor izvrstno ozvočen, je bilo tudi petje odlično. Župnik R. Fabiani je vodil ljudsko petje in zbor, ki so ga sestavljali pevci petih župnij. Starodavne lipe in druga drevesa so bila polna romarjev. Najstarejši domačini so trdi-

li, da še nikoli niso videli toliko ljudi hkrati pri Novi štifti. Ob koncu je prisrčno zaklical „Bog plačaj!“ nadškofu in sv. očetu zidarski mojster iz Sodražice. Tudi romarji so glasno ponovili: „Bog plačaj!“

● Isti dan popoldne je prišel g. nadškof v Novo mesto. Starodavna kapiiteljska cerkev s slavno Tintorettovo oltarno sliko sv. Miklavža velja za drugo cerkev v nadškofiji. Bila je natrpana, zunaj pa je bilo romarjev še več kot za eno tako cerkev. S pomočjo zvočnikov so mogli romarji tudi zunaj slediti slovesnosti. Ljudje so vztrajali v gneči in vročini. Pel je združen novomeški zbor, mogočno pa je bilo tudi ljudsko petje. Ob koncu je nadškofa pozdravil ugledni novomeški zdravnik, ki se je nadškofu zahvalil za veliko delo humanosti in ljubezni do bližnjega, ki ga je opravil koncil in ga sedaj nadaljuje nadškof s svojimi duhovniki. Romarje je tako navdušil, da so mu spontano zaploskali.

● V nedeljo, 1. maja, dopoldne pa so ljubljansko stolnico napolnili Ljubljančani. V sprevodu iz nadškofijskega dvorca je šlo za dolgo procesijo ministrantov 16 ljubljanskih župnikov v pluvialih. Arhidiakon Ljubljane, stolni kanonik Fr. Glinšek je pozdravil nadškofa in naglasil, da predstavlja Ljubljana eno tretjino njegove nadškofije. Zato upravičeno uživa posebno skrb nadpastirja, ki se zaveda, da je od verne Ljubljane v mnogočem odvisno tudi verno podeželje. Slovesnost je zaključil ugleden odvetnik z lepo zahvalo nadškofu za vse njegovo delo za vernost in poštenost naših družin.

● **Radovljiška dekanija**, ki ima v svoji sredi romarsko cerkev Marije Pomagaj na Brezjah, je hotela poleg stolnice počastiti še to svetoletno cerkev in se v njej duhovno obogatiti. Izbrali so si ponedeljek 2. maja. Že vse jutro je bila cerkev polna. Ob 7. uri so imeli svojo mašo Kroparji, ki so se lepo postavili z vsem. Pri slovesni maši generalnega vikarja ob devetih je sodelovalo okoli 100 obleženih ministrantov in vsi duhovniki dekanije. Cerkev je bila natrpana, da niso mogli vsi vanjo. Ob koncu se je oglasil gorenjski kmet, ki je prisrčno izpovedal živo vero slovenskega kmečkega človeka. Ob koncu je pozval vse vernike, naj z njim skupno odmolijo očenaš za zedinjenje vseh kristjanov. To je bil res koncilski duh, ki je govoril iz njega!

● **Kranjska dekanija** je tudi poromala na Brezje v soboto 7. maja in v nedeljo 8. maja. Imeli so pester program. V soboto zvečer je dekan msgr. V. Zakrajšek somaševal z dekanijskimi duhovniki, nato je bila procesija z lučkami, v kateri so nosili Marijino podobo. Vso noč so prebedeli, molili skupno molitveno uro, imeli polnočno mašo. V nedeljo zjutraj so pridigali pri vseh mašah dekanijski duhovniki o koncilu. Zaključili so slovesnost s slovesno mašo in pridigo generalnega vikarja, ki je nadomeščal nadškofa, ki je ta dan birmoval.

Središče vseh romarskih pobožnosti je nadškof, ki neumorno pridiga o neizčrpni vsebini koncila. Verniki ga pozorno in hvaležno poslušajo.

● **Svetoletno romanje v Luján.** V nedeljo, 8. maja, smo Slovenci v Argentini poromali v Luján, ki je 60 km od Buenos Airesa. Zbralo se nas je okrog 2.500. Letos smo imeli svetoletno romanje. Mogočna Marijina bazilika je postala za en dan naša svetoletna cerkev.

Takoj po sedmi uri so začeli prihajati rojaki iz vseh krajev Velikega Buenos Airesa in iz notranjosti države. Vse dopoldne je spovedovalo 10 slovenskih duhovnikov. Ob 10 dopoldne je bila romarska sv. maša, ki jo je daroval msgr. Anton Orechar, direktor slovenskih dušnih pastirjev. Med mašo je v pridigi dejal: „O krščanstvu in slovenstvu ne smemo imeti nekaj praznih besed, svet in rojake pa puščati brez živega zgleda in sebe varati s praznim življenjem. Iz sklepov Vatikanskega zbora je zadihala želja po resnem krščanstvu, katerega hočemo

živeti tudi mi. Isto naj velja za naše narodno življenje. To življenje temelji na resnici, pravici in ljubezni.“

Po pridigi msgr. Antona Oreharja je stopil pred oltar msgr. Alojzija Tomé, krajevni škof, katerega starši so iz Furlanije in Slovence dobro pozna. Poudaril je, da Slovenci v Argentini s svojo vero, s svojo zvestobo Mariji in s svojim življenjem delajo čast svojemu narodu v domovini, svoji novi domovini Argentini in katoliški Cerkvi.

Med mašo so štirje delili sv. obhajilo. Škof msgr. Tome je obhajal v slovenskem jeziku: „Kristusovo Telo!“

Popoldanska pobožnost se je pričela ob 14. Ljudsko petje je vodil g. župnik Gregor Mali. Po pesmi je bila najprej pridiga g. dr. Franceta Gnidočca o „Mariji — Materi sv. Cerkve“. V govoru je prikazal vdanost, s katero se zatekajo k njej Slovenci kot posamezniki in kot narod ter jo časte kot svojo zavetnico pri nebeškem Sinu in kot svojo Kraljico.

Romarska procesija, ki je sledila pridigi je bila mogočna manifestacija vere. Za križem in tremi zastavami: papeško, slovensko in argentinsko, so šli šolski otroci z učiteljstvom, moške in fantje, skavti, narodne noše, vrsta fantov, ki so nosili kip lujanske Marije in sliko Marije pomagaj, ministranti, duhovščina, redovnice, dekleta in žene.

Po procesiji so bile pete ltanije Matere božje. Posvetilna molitev brezmadežnemu Marijinemu Srcu, blagoslov z Najsvetejšim in mogočna pesem, Mariji na čast, so zaključile lepo uspelo romanje. Z besedami na spominskih podobnicah, ki so se nam vtisnile v dušo:

„Pri Mariji, božji in naši Materi, smo v izrednem svetem letu sklenili, da bomo povsod in vedno, priča in hkrati živo orodje poslanstva Cerkve“, smo zaključili lepo uspelo svetoletno romanje.

● Obisk g. Zdravka Revna. V maju se je mudil med nami g. Zdravko Reven, ki je več let deloval med Slovenci v Belgiji, zadnja leta pa se posveča Mohorjevi družbi, ki vrši lepo poslanstvo med Koroškimi Slovenci in vsemi rajaki po svetu. G. Zdravko Reven, ki je bil na obisku pri svojem bratu v Slovenski vasi, je imel med nami tudi več predavanj. Približal nam je Koroško in tako vzbudil zanimanje za Mohorjevo družbo.

● Velik prijatelj Slovencev — monsignor. Pred kratkim je postal monsignor velik prijatelj Slovencev v Argentini g. Marko Kovačevič. Po rodu je Črnogorec. Rojen je bil leta 1909. V duhovnika je bil posvečen v Italiji leta 1933. Po prihodu v Argentino v letu 1948 je nekaj let služboval v Tucumánu, pozneje je prišel v Buenos Aires. Ves čas živi v duhovniški hiši, prav tam, kjer je zadnja leta živel g. Jože Kastelic, prvi slovenski duhovnik v Argentini. Nekaj časa je tudi poučeval na jezuitski univerzi. Rad prihaja med Slovence. V duhovniški hiši je veliko dobrega storil našim duhovnikom, ki so tam živeli oziroma še živijo. Med temi so bili: rajni g. župnik Zajc, rajni g. svetnik Klemenčič, rajni g. župnik Knafelj in sedaj g. župnik Martin Radoš.

● SKAD — poročilo o študijskem dnevu. Slovenski akademiki, člani Slo-

venskega katoliškega akademskega društva, so imeli v nedeljo, 22. maja, študijski dan. Zbrali so se v škofovem zavodu v Adroqueju, kjer so pričeli svojo prireditev s sveto mašo za pokojna odbornika Božidarja Vivod in Tomaža Kralja, ki jo je daroval rektor zavoda, č. g. dr. Franc Gnidovec. Dopoldne je predaval g. Marko Kremžar o Odnosih akademika do naroda. Po predavanju se je razvil razgovor o najrazličnejših problemih, ki so v povezavi z obravnavano temo. Kmalu po kosilu je sledilo drugo predavanje in sicer č. g. patra Alojzija Kukovica S. J., duhovnega vodje društva, o Odnosih akademika do sočloveka, v katerem je obravnaval zlasti Dekret o apostolatu, ki ga je izdal zadnji vatikanski koncil. Temu predavanju je sledil občni zbor društva, ki je imel kot glavno nalogo obnoviti društveni odbor. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Jože Žakelj, tajnica Jožejka Debeljak, blagajničarka Terezka Marn, knjižničarka Lučka Bajec, odborniki Elizabeta Mele, Andrej Duh in Jernej Dobovšek. Delegat pri FEDECE Tone Mizerit.

● Slovensko gledališče v Buenos Airesu je uprizorilo Cankarjevo komedijo „Za narodov blagor“. Uprizoritev je bila v soboto 23. aprila, v nedeljo 24., v soboto 30. aprila ter v nedeljo 1. maja. Režiral je Maks Borštnik, sceno je izdelal Ivan Bukovec. Igrali pa so: Miha Gaser, Stanko Jerebič, Radojca Šušteršič, Angelca Bavdek, Ciril Markež, Marija Jeločnik, Izidor Kastrevc, Marjana Marn, Jože Černak, Maks Borštnik, Tine Debeljak ml., Jože Žakelj, Lojze Rezelj, Janez Zorc, Frančiška Reja,

Marija Mehle, Ivan Rode, Jože Vombergar in Ciril Jan. Šepetalka je bila Alenka Jenko, inšpicientka Milica Hribar, tehnični vodja Lojze Rezelj, luč: Janez Kačar, asistent režije Tine Debeljak ml.

Uprizoritev je dobro uspela. Dokaz so tudi 4 predstave, ki so privabile veliko ljudi. Igra je jasno razodela, da samo resnično in nesebično delo za narod napravi človeka velikega in prinaša sadove.

● Poročilo in zahvala slovenskega semenišča v emigraciji.

79 je slovenskih duhovnikov, ki so v 20 letih šli skozi to semenišče. Delujejo v naslednjih deželah (po stanju ob koncu l. 1965):

Argentina 36, Čile 2, Ekvador 3, Venezuela 1, USA 7, Kanada 2, Japonska 1, Italija 6, Francija 3, Nemčija 3, Avstrija 4, Švica 1, Belgija 3, Jugoslavija 5; dva sta umrla.

27 od teh slovenskih duhovnikov dela med slovinci (5 v domovini, ostali med našimi izseljenci v Argentini, Venezueli, USA, Kanadi, Franciji, Belgiji, Nemčiji).

52 jih deluje med tujci, kjer so potrebe največje.

Veliko delo danes opravljajo v Cerkvi ti naši duhovniki in s tem širijo v svetu tudi čast slovenskega imena.

Vse to so omogočili številni slovenski dobrotniki po svetu.

Hvala Vam in še vnaprej ne pozabite Rožmanove ustanove v Argentini.

Dajmo naši emigraciji še novih slovenskih duhovnikov, ki jih bomo v bodočnosti vedno bolj potrebovali.

POVERJENIKI:
Argentina:

Dušnopastirska pisarna,
Ramón Falcón 4153,
Buenos Aires

Z. D. A.:

Rev. Julij Slapšak
6019 Glass Ave.
Cleveland, Ohio, U. S. A.
Slovenska pisarna
Baragov dom
6304 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio, U. S. A.

Kanada:

Ivan Marn.
131 A Treeview Drive
Toronto 14, Ont.
Canada

Trst:

Marijina družba,
Via Risorta 3,
Trieste, Italia

Italija:

Zora Piščanc,
Riva Piazzutta 18,
Gorizia, Italia

Avstrija:

Naročnino pošiljajte
Mohorjevi družbi
v Celovec

Celoletna naročnina za Ar-
gentino in države, ki nanjo
mejljo (razen Urugvaya)
1200 pesov.

za ZDA in Kanado
5 dolarjev;
za Avstrijo 95 šillingov
za Italijo 2.000 lir;
drugod
protivrednost dolarja.

KJE JE KAJ

Naš odnos do zedinjenja	385
Proslava vesoljnega zbora	386
Binkošti za nove čase	387
Reforma Cerkve	390
Pogledi javnega delavca	393
Kaj veste o koncilu	396
Koncil o človeku	397
Laik v sodobnem svetu	398
Pomen in naloge kulture	400
Pokoncilske komisije	402
Delo v človeški družbi	403
Žena ob koncilu	405
Mladina v novi dobi	407
Retour	408
V družini	410
On in ona	410
Le kako morejo	411
Otrok in cesta	413
Kako je nastala mladinska knjižnica	415
Za mladino	416
Anketa: Mladina med 12. in 17. letom	416
Dnevnik Ane Marije	418
Janez XXIII. in njegova skrivnost	420
Koncil: škofovska služba	421
Lemenatarji	428
Spomini poročevalca iz Kristusovih časov	432
Novice	437

LETO XXIII.
Štev. 7
JULIJ 1966
**PROSIMO PORAVNAJTE
NAROČNINO!**

Nakazila na naslov:
Antonio Orehar
Ramón Falcón 4153,
Buenos Aires, Argentina

slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejujejo dr. Al. Stare, dr. Br. Rozman in Jurij Rode. Editor resp.: Msgr. Antonio Orehar, Ramón Falcón 4153, B. A. Registro de la Prop. Intel. N° 843.966

Fiska Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Buenos Aires

